

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет економічних наук
Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота
освітній ступінь - бакалавр
на тему: «**Управління ефективністю приватних інвестицій в умовах
фінансової глобалізації**»

Виконав студент 4-го року навчання
Спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа та страхування
Торбенко Павло Дмитрович

Керівник: Долінський Л. Б.
д.е.н., професор кафедри фінансів

Рецензент Кириченко С. О.
(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою «_____»

Секретар ЕК Донкоглова Н.А.

«22» червня 2022 р.

Київ 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ІНВЕСТИЦІЇ, ЇХ ВИДИ ТА ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ.....	7
1.1 Сучасне визначення інвестицій, їх класифікація.....	7
1.2 Приватні інвестиції за об'єктами вкладень та управління їх ефективність.....	14
1.3 Фінансова глобалізація в контексті приватних інвестицій.....	22
РОЗДІЛ 2 ПОТЕНЦІЙНІ ПРИВАТНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РИНКУ.....	28
2.1 Публічні ринки та аналіз успішності ринку публічного капіталу в сучасних умовах.....	28
2.2 Стан ринків основних сучасних цілей приватного інвестування за класами активів.....	33
РОЗДІЛ 3 ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРИВАТНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО МАЙБУТНІХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	41
3.1 Прогноз подальшого розвитку ринку приватного інвестування.....	41
3.2 Рекомендації щодо управління ефективністю приватних інвестицій в сучасних умовах.....	49
ВИСНОВКИ.....	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми. Глобалізація та інтеграція є вкрай важливою частиною розвитку світового фінансового ринку. У реаліях нашого часу жодна держава не може існувати повністю ізольовано, відокремивши свою економіку від світової, і не бути присутньою на світовому ринку. Таке твердження є вірним у відношенні як до товарного, так і до фінансового ринків. На даному етапі розвитку гроші все більше втрачають речовинну форму, і є насамперед цінними активами, якими необхідно грамотно керувати, наприклад, інвестуючи їх для отримання прибутку. Вкладення активів можуть бути внутрішніми (на внутрішньому ринку країни) та зовнішніми (на світовому фінансовому ринку), причому часто пріоритетом є саме зовнішнє інвестування. І це ще одна ознака невідвортної фінансової глобалізації. Фінансова глобалізація є головним трендом упродовж щонайменше 15-20 років, коли фінансові інститути вступили у фазу глобального переміщення капіталів.

Ще одна безперечна світова тенденція - зростання і посилення міжнародної конкуренції на тлі безперервного кругообігу грошових коштів та цінних активів. Кожна країна та кожна галузь прагнуть показати себе з точки зору максимальної інвестиційної привабливості, щоб залучити кошти для подальшого розвитку та зростання. Окремі компанії, як невеликі, так і великі, часто не витримують такої щільної конкуренції і припиняють своє існування. Держав це не стосується, проте міжнародна фінансова конкуренція істотно впливає на розвиток економіки кожної окремої країни. Дослідження проблем інвестування завжди знаходилося у центрі уваги економічної науки. Це пов'язано з тим, що інвестиції зачіпають найглибші принципи господарської діяльності, диктуючи умови економічного розвитку в цілому. В умовах сьогодення вони виступають ключовим засобом забезпечення можливостей боротьби з економічною кризою, структурних зрушень у народному господарстві, просування технологічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- і макрорівнях. Активізація інвестиційного процесу одна із найбільш дієвих механізмів соціально-економічних перетворень.

Актуальність теми обумовлена тим, що інвестиції є однією з найважливіших економічних категорій, що визначають шляхи розвитку країни. Роль інвестицій висока, оскільки завдяки їм здійснюється накопичення соціального капіталу, розширюється основа виробничих можливостей. Для досягнення соціально значимих цілей потрібне активне інвестування. Інвестиції визначають процес розширеного відтворення. Актуальним нині є глибоке теоретичне дослідження ринкових норм та механізмів інвестиційної діяльності на мікро- та макрорівнях. Важливою проблемою виступає теоретичне обґрунтування критеріїв ефективності приватних інвестиційних витрат, взаємозв'язку та взаємообумовленості капітальних вкладень та структурних зрушень в економіці, розуміння пріоритетів у галузевої структуризації інвестицій, а й в центрі основних народногосподарських сфер: основного виробництва (власне виробництва), виробничої та соціальної інфраструктур.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль інвестицій у фінансовій глобалізації, основні проблеми, умови та фактори розвитку розглядали такі вітчизняні як: В. Беренс [4], Л. Борщ [7], А. Гальчинський [8], Л. Гітман [9], П. Самуельсон [30], Л. Долінський [13], І. Бланк [6], та зарубіжні вчені: І. Бернара та Ж-К. Коллі [5], У. Шарпа, Г. Алексан-дера, Д. Бейлі [33] та інші. Водночас, проблематика ролі та місця приватних інвестицій в фінансовій глобалізації залишається недостатньо розкритою, враховуючи постійний темп зростання ваги інвестицій у сучасному міжнародному економічному середовищі.

Мета кваліфікаційної роботи є розкриття поняття «приватні інвестиції» в контексті сучасних міжнародних економічних відносин, розробка та наукове обґрунтування управлінської ефективності приватних інвестицій в умовах фінансової глобалізації.

Досягнення мети кваліфікаційної роботи передбачає постановку та розв'язання наступних *завдань*:

- проаналізувати сучасне визначення інвестицій, їх класифікація;
- висвітлити сутність приватних інвестицій за об'єктами вкладень та управління їх ефективність;

- визначити особливості фінансової глобалізації в контексті приватних інвестицій;
- проаналізувати публічні ринки та аналіз успішності ринку публічного капіталу в сучасних умовах;
- охарактеризувати стан ринків основних сучасних цілей приватного інвестування за класами активів;
- розглянути який може бути прогноз подальшого розвитку ринку приватного інвестування;
- запропонувати певні рекомендації щодо управління ефективністю приватних інвестицій в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження є процеси управління ефективністю приватних інвестицій.

Предмет дослідження - ефективне управління приватними інвестиціями з урахуванням впливу фінансової глобалізації та пов'язаної з нею зміни вартості та структури залучення інвестицій.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використані були сучасні методи дослідження, зокрема на основі системно-аналітичного методу здійснено теоретичне узагальнення наукових концепцій, розробок, пропозицій провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, присвячених вивченню інвестицій, а також аналіз різних показників та динаміки ефективності певних категорій активів, що підходять для приватних інвестицій.

Інформаційну базу дослідження сформували статті, аналітичні матеріали вітчизняних та зарубіжних вчених науковців та практиків, законодавчі нормативно-правові акти та аналітичні дані провідних консалтингових компаній світу.

Практичне значення одержаних результатів може використовуватись при розробці приватних інвестицій та для подальшого вивчення інвестицій в фінансовій глобалізації.

Наукова новизна полягає в тому, що результат розширює відомі теоретичні та практичні положення приватних інвестицій, вносить у них свої елементи удосконалення управління приватних інвестицій в умовах фінансової глобалізації.

РОЗДІЛ 1 ІНВЕСТИЦІЇ, ЇХ ВИДИ ТА ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

1.1 Сучасне визначення інвестицій, їх класифікація

У ході дослідження історичного аспекту теорії інвестицій можна виділити традиційний та сучасні підходи. Інвестиції народилися на Заході (в основному в США) з теорії фінансів. Важливо відзначити, що в кінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст. основним напрямком розвитку економіки була глобалізація, що виявляється у зближенні господарських механізмів різних країн світу.

Термін «інвестиції» (англ. – investment, нім. – investition) походить від латинського слова «investio» - «одягати», «прикрашати», «вдягати» [22, с. 166].

У вітчизняних дослідженнях визначають позитивні тенденції вивчення, застосування західних підходів та формування власного бачення теорії інвестицій у перехідній економіці, проте досліджень присвячених формуванню та розвитку інвестиційного ринку, як цілісного та багатофункціонального економічного явища, практично не з'явилося [7; 33].

Американська методологія ставить знак рівності між "інвестицією" і «капіталовкладенням», виділяючи в їх економічному змісті спрямованість вкладень у нерухомість [5; 33].

Європейська методологія припускає поширення терміну «інвестиція» на довгострокове вкладення у цінні папери. Міжнародне видання «Тлумачного економічного та фінансового словника» І. Бернара та Ж-К. Коллі пропонує розрізняти категорії «інвестиції» (капітальні вкладення) та «вкладення капіталу» [5]. Вкладення капіталу відрізняється від інвестицій тим, що як за мотивацією, так і за природою його суб'єкта, воно відокремлено від процесу виробництва. Можливий прибуток або ризик, якому він при цьому наражається, залежить від прозорливості вкладника, а не від його продуктивних здібностей.

Вкладення капіталу трактується як операція з капіталом у сферу, не пов'язану з професійною діяльністю чи компетенцією його власника, який розраховує на прибуток від вкладень. Найважливішою ознакою «інвестицій» як економічної

категорії є виробничий характер використання капіталу, «вкладення капіталу» більше підходить до характеристики фінансових операцій. Саме виробничий та довгостроковий характер витрачання коштів часто дозволяє дослідникам ставити знак рівності між «інвестицією» та «капітальними вкладеннями» [5; 9].

У фундаментальному підручнику з курсу «Інвестиції» У. Шарпа, Г. Александера, Д. Бейлі «інвестувати» означає «розлучитися з грошима сьогодні, щоб отримати велику їхню суму в майбутньому», що відображає сутність інвестицій у дещо спрощеному вигляді на рівні звичайного інвестора, який має на меті збільшення доходу [33].

У макроекономіці інвестиції розглядаються як частина валового внутрішнього продукту, що не споживається в поточному періоді та забезпечує приріст капіталу в економіці, у мікроекономіці інвестиція сприймається як процес створення нового капіталу [30].

У сучасній довідковій літературі, дається трактування інвестицій (інвестиційних ресурсів) як грошових коштів, банківських вкладів, паїв, акцій та інших цінних паперів, технологій, машин, обладнання, ліцензій, у тому числі на товарні знаки, кредити, будь-яке інше майно або майнове право, інтелектуальні цінності, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності з метою отримання прибутку (доходу) та досягнення позитивного «ефекту», що, розширює характеристику інвестицій так як передбачаються різноманітні форми використання інвестицій [7; 8].

Звернення до трактування терміну «інвестиції» у зарубіжній літературі показує, що у різних школах та напрямках економічної думки визначення поняття «інвестиції» містять спільну суттєву рису – зв'язок інвестицій з отриманням доходу як цільової установки інвестора. У найбільш загальному вигляді інвестиції розуміються як вкладення капіталу з метою його збільшення у майбутньому. Однак зустрічається позиція, відповідно до якої пропонується розрізняти категорії «інвестицій», з одного боку, та «вкладення капіталу», з іншого боку, на тій підставі, що характерною ознакою інвестицій є продуктивний характер цієї категорії. Насамперед, саме Кейнсом вперше було сформульовано чітке визначення

феномену інвестицій [7]. Інвестиції визначаються ним як «поточний приріст цінності капітального майна, внаслідок виробничої діяльності даного періоду», як «та частина доходу за цей період, яка не була використана для споживання» [7].

Варто звернути увагу на визначення поняття «інвестиції», яке дав у своїй монографії Л. О. Долінський. Вчений, аналізуючи ефективність кредитно-інвестиційної діяльності, виходив із принципів економічної доцільності. Його вибір ґрунтувався на західній фінансовій теорії, яка розглядає результати інвестування в більш вузькому розумінні – лише з позиції доходів (прибутків). Згідно з цим підходом «інвестиція» автором монографії розглядається як будь-яка форма перетворення заощаджень у капітал. Тобто вартість, що приносить додаткову вартість, спосіб отримання доходу з певної суми заощаджень [12].

Виходячи з думки Дж. Кейнса, інвестиції можна визначати як приріст цінності власне капітального майна поза залежністю від того, чи складається останнє з оборотного, ліквідного чи основного капіталу [16]. У цьому визначенні автор визначає основну властивість інвестицій – здатність до зростання цінності майна.

На думку І. Бланка, під самими інвестиціями насамперед слід розуміти безпосереднє вкладення капіталу для його збільшення у майбутньому [6]. Також він зазначає: інвестиції слід відрізнити від вкладання коштів, що не призводить ні до зростання самого капіталу, ні до отримання бажаного прибутку (споживчі інвестиції) [6]. Таким чином, цей автор визначає основну відмінність інвестицій від інших витрат – це їхня спрямованість на збільшення капіталу. Метою будь-яких інвестицій є збільшення вартості вкладеного майна.

На основі сучасних підходів до визначення інвестицій можна виділити наступне:

- фінансовий сенс інвестицій як сукупності всіх видів активів, що залучаються до господарської діяльності для одержання доходу;
- економічний сенс інвестицій як витрат на створення, розвиток, збільшення основного капіталу, а також пов'язаного з ним оборотного капіталу через зміни вартості та структури залучення інвестицій [7; 6; 8; 9; 12].

Однак, у цих визначеннях цільова спрямованість інвестицій обмежується приростом капіталу, тим самим досягнення позитивного соціального ефекту, як цілі інвестицій, не порушено. Ця мета є ще однією особливістю участі держави в інвестиційних відносинах. Для держави, окрім збільшення вартості капіталу, важливою метою є позитивний ефект від вкладених інвестицій.

Тобто, інвестиції — це довгострокові вкладення капіталу в різні сфери економіки, інфраструктуру, соціальні програми, охорону довкілля як у країні, так і за кордоном. У сучасній ринковій економіці значна частина інвестицій – це фінансові інвестиції [5].

Інвестиції грають значну роль як на макрорівні, так і на мікрорівні. Вони визначають майбутнє країни загалом, окремого суб'єкта господарювання та є рушійною силою у розвитку економіки [30].

В Законі України «Про інвестиційну діяльність» інвестиції визначаються як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, внаслідок якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [26].

Інвестиційна діяльність – це комплекс заходів, який проводить інвестор для отримання бажаного результату та збільшення капіталу. Здійснення інвестиційної діяльності потребує знань, часу, контролю та незмінно пов'язане з ризиками. Інвестор – це той, хто не просто використовує свої фінансові ресурси, а той, хто отримує вигоду від своєї діяльності у цьому напрямку.

Ознаками інвестицій є:

- здійснення вкладень інвесторами, які мають власні цілі;
- здатність інвестицій приносити дохід;
- цілеспрямований характер вкладення капіталу в об'єкти та інструменти інвестування;
- певний термін вкладення коштів;
- використання різних інвестиційних ресурсів, що характеризуються у процесі здійснення попитом, пропозицією та ціною (рисунок 1.1).

Рисунок 1.1 – Ознаки інвестицій

Джерело: складено автором на основі даних [16]

Слід зазначити, що у економічному змісті до інвестицій не належать так звані «споживчі вкладення» (купівля автомобілів, телевізорів, квартир, дач тощо), які не призводять до зростання капіталу та отримання прибутку. Ці кошти, як правило, витрачаються на безпосереднє довгострокове споживання, яке не приносить прибутку, і якщо їх придбання не переслідує мети подальшого продажу чи виробничого використання [16, с. 34]

Розмір, тривалість, структура інвестицій визначаються у процесі розробки інвестиційної політики підприємства чи держави. Під поняттям інвестиційної політики розуміється взаємопов'язана сукупність видів діяльності інвестора, спрямований розвиток, отримання прибутку та інших позитивних ефектів у майбутньому. Іншими словами, це стратегія капіталовкладень, спрямована на досягнення заданих цілей [4; 6].

Приріст капіталу має досягати того рівня, щоб компенсувати інвестору відмову від використання наявних коштів на споживання у поточному періоді, винагородити його за ризик, відшкодувати можливі втрати від інфляції у майбутньому періоді. Капітал – це те, що здатне приносити дохід; ресурси,

створені людьми для виробництва товарів та послуг; вкладений у справу, що функціонує джерело у вигляді засобів виробництва [5].

Як зазначає О.В. Литвин, джерело приросту капіталу, рушійний мотив здійснення інвестицій – отримання прибутку. Вкладення капіталу та отримання прибутку можуть відбуватися в різному часовому порядку: послідовно, паралельно та інтервально. При послідовному перебігу цих процесів прибуток виходить відразу після завершення процесу інвестування. При паралельності їх протікання отримання прибутку можливе ще до завершення інвестування (наприклад, після першого його етапу). При інтервальному перебігу аналізованих процесів між завершенням інвестування та отриманням прибутку минає певний час. Цей розрив у часі прийнято називати лагом [20]

Як стверджує Д.В. Мішина, напрямків для інвестування досить багато, вибрати, куди вкласти гроші, не так просто. Серед основних об'єктів інвестування виділяють:

- ринки об'єктів реального інвестування (інвестиції в економіці, коли гроші безпосередньо вкладаються в нерухомість, розширення компаній та ін.);
  - ринки об'єктів фінансового інвестування (фондові ринки, біржі та ін.)
- [21]

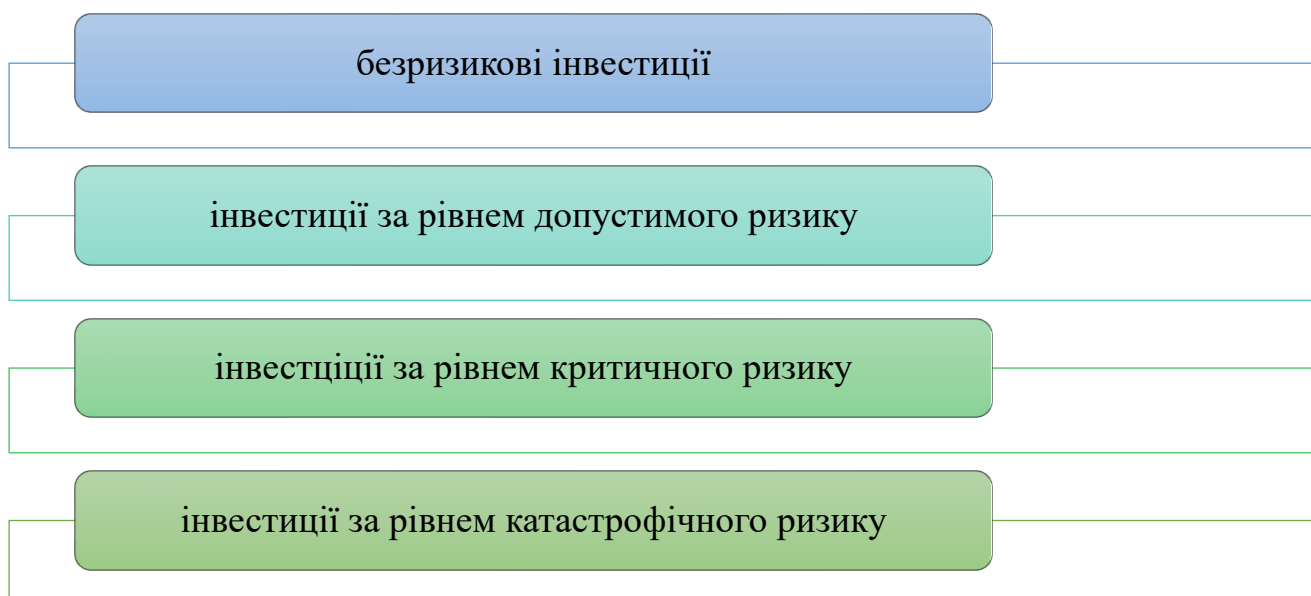
Н.С. Орлова та Т.В. Максимова запевняють, що багато економістів і фінансових експертів вважають, що найуспішнішими інвестиціями вважаються інвестиції в людський капітал. На їхню думку, розвиток людських ресурсів як на рівні окремого підприємства, так і держави дозволить економіці країни благополучно та стійко розвиватися [22]

Таким чином, під інвестиціями мається на увазі вкладення будь-яких коштів у матеріальні, нематеріальні та фінансові активи з метою отримання прибутку чи іншого корисного ефекту. Економічна сутність інвестицій може бути розкрита за групування їх численних видів за різними класифікаційними ознаками (Додаток А).

Крім того, існують інші класифікаційні ознаки.

М.В. Чорна та С.В. Глухова за рівнем ризику розрізняють інвестиції (рисунок 1.2):

- безризикові – характеризують вкладення коштів у об'єкти інвестування, за якими відсутній реальний ризик втрати очікуваного доходу чи капіталу та практично гарантується запланований результат;
- за рівнем допустимого ризику - припускають можливість втрати очікуваного чистого розрахункового прибутку;
- за рівнем критичного ризику - припускають втрати не тільки прибутку, але і всієї очікуваної суми розрахункового валового доходу;
- за рівнем катастрофічного ризику – допускають можливість втрати всіх власних активів, наприклад, внаслідок банкрутства [32]

Рисунок 1.2 – Види інвестицій

Джерело: складено автором на основі даних [32]

За джерелами коштів фінансування проекту виділяють інвестиції, що здійснюються на основі власних фінансових ресурсів, позикових та інших залучених коштів [32].

До власних фінансових ресурсів відносяться прибуток, амортизаційні відрахування, фонди накопичення та заощадження та інші внутрішньогосподарські

резерви інвестора, а також кошти, які виплачуються органами страхування у вигляді відшкодування втрат від аварій та ін.

До позикових фінансових коштів інвесторів відносяться банківські та бюджетні кредити, облігаційні позики та інші кошти, отримані за борговими зобов'язаннями. З переходом на ринкові умови господарювання щодо нових джерел інвестиційних ресурсів є податковий інвестиційний кредит та інвестиційний лізинг.

До залучених фінансових ресурсів відносяться кошти, отриманні від продажу акцій, пайові та інші додаткові внески вітчизняних та зарубіжних інвесторів; кошти, що централізуються об'єднаннями (союзами) організацій у встановленому порядку; кошти різних рівнів бюджетів та позабюджетних фондів (фондів підтримки підприємництва та ін.) [34].

Існуючий у практиці розподіл фінансових джерел на власні, позикові і залучені є дуже умовним. В залежності від умов, на яких залучаються фінанси, вони можуть бути віднесені до власних у разі залучення їх на безповоротній основі та/або позиковій, якщо вони взяті на поворотній основі.

Класифікація форм (видів) інвестицій дозволяє організації (підприємству) ефективніше управляти інвестиційним портфелем.

1.2 Приватні інвестиції за об'єктами вкладень та управління їх ефективністю

Приватні інвестиції – це насамперед спосіб вкладення свого капіталу для одержання прибутку. Під такими капіталовкладеннями розуміється частка статутного капіталу, пай, акції підприємства. Вкладати кошти можуть як прості громадяни та зацікавлені юридичні особи [7].

Приватні інвестиції поділяються на:

1. Венчурні - інвестиції в нові проекти, що розвиваються. Цей вид вкладів пов'язаний із найбільшим ризиком.
2. Реальні — придбання основного капіталу: устаткування, техніки, транспорту, який буде необхідний для розширення виробництва.

3. Фінансові – непряме придбання капіталу у вигляді акцій та інших цінних паперів.
4. Спекулятивні — придбання цінних паперів підприємства з метою їхнього подальшого перепродажу за вищою ціною [7].

В економіці також зустрічаються поняття «валові приватні інвестиції» та «чисті приватні інвестиції».

Валові приватні інвестиції – це грошова оцінка всього майна, придбаного з розширення виробництва.

Чисті приватні інвестиції – це різниця між валовими інвестиціями та вартістю зношеного обладнання, яке вибуло з виробництва за цей самий проміжок часу [5].

Залежно від обраної стратегії, приватні інвестиції можна розподілити за рівнем ризику:

- низькоризикові приватні інвестиції – коли пріоритетом є збереження вкладень при порівняно невисокої прибутковості (депозити, купівля нерухомості);
- помірно-ризикові приватні інвестиції передбачають рівномірний розподіл надійності та прибутковості (облігації, інвестиційні фонди);
- високоризикові приватні інвестиції – це вкладення які гарантують високу прибутковість, але ціна варіюється дуже активно, можна отримати як високі доходи, так і великі збитки [32]

Інвестори можуть вкладати приватний капітал різними способами:

- 1) купівлею цінних паперів;
- 2) придбанням майно (нерухомість та ін.);
- 3) фінансування виробництва;
- 4) банківські депозити;
- 5) купівля дорогоцінних металів;
- 6) стартапи та фінансування перспективних проектів незрілих компаній;
- 7) франчайзинг [21].

Варіантів інвестицій досить багато, можливо, навіть, приватне інвестування в державний сектор. Договори укладаються регулярно. Основне завдання - знайти перспективний та найменш ризикований спосіб.

Особливу увагу вимагає характеристика приватного інвестора, що не належить до ринку. Для цього пропонується класифікація приватних інвестицій, яка матиме наступний вигляд.

1. За рівнем доходу:

- низький (з доходом від 8 до 20 тис. грн.);
- середній (з доходом від 20 до 40 тис. грн.);
- високий (з доходом від 40 до 200 тис. грн.).

2. За термінами:

- короткострокові (до 1 року);
- середньострокові (від 1 до 3 років);
- довгострокові (більше 3 років).

3. За видами:

- банківський депозит - інвестувати в депозити можуть фізичні особи з різним рівнем доходу. Депозити можуть бути як і гривневому еквіваленті, так і у валюті;
- цінні папери – інвестування з одержання прибутку. Вкладення в цінні папери можуть бути короткостроковими, середньостроковими та довгостроковими – це тимчасові підвиди.

Короткострокові вкладення цінних паперів можуть бути дуже прибутковими та навіть суперприбутковими. Однак і ризик, з яким стикається інвестор у разі короткострокових вкладень у цінні папери досить великий.

Середньострокові вкладення цінних паперів є проміжними за характеристиками з усіма наслідками. Як правило, до середньострокових вкладень у цінні папери вдаються інвестори, які не мають серйозних коштів і мають досить тверезий розум для того, щоб не гнатися за надприбутками. У плані дохідності середньострокові вкладення цінних паперів є також щось середнє між надприбутковими короткостроковими та менш прибутковими довгостроковими

інвестиціями. Очевидно, що 100% результат у середньостроковій перспективі отримати неможливо, саме тому необхідно насамперед орієнтуватися на довгостроковий період інвестицій, що надає можливість заробити 20-25% річних.

Довгострокові вкладення у цінні папери найбільш стабільні і передбачувані формою. Такі вкладення дозволяють інвестору на тривалий період не лише зберегти, а й примножити вкладені кошти, орієнтуючись на індивідуальний підхід за категоріями інструментів [8].

Інвестування в нерухомість може здійснюватися як на первинному, так і на вторинному ринку нерухомості. Український ринок нерухомості схильний до впливу багатьох факторів. Основним фактором є географічне розташування, яке тягне за собою індивідуальні політичні, економічні та соціальні особливості інвестування. Цей фактор може знайти своє відображення у тому випадку, якщо інвестор не має достатнього досвіду у цій сфері. Фактично інвестор може інвестувати кошти у менш вигідний регіон.

Всю нерухомість можна розділити на дві великі групи - житло та земля. Житло є найбільш «різностороннім» у плані отримання користі. Крім використання його за прямим призначенням, його також можна здавати в оренду. Крім того, стабільно високий попит на житло забезпечує постійне зростання цін на об'єкти цієї групи [33].

Вкладення в земельні ділянки – більш ризиковані. Ринкова вартість землі залежить від багатьох чинників, серед яких екологічні, економічні, політичні (рішення місцевої влади), юридичні (зміна у земельному законодавстві на державному рівні).

Інвестиції у нерухомість – це довгостроковий проект. Низька ліквідність, тривале оформлення угоди, великі витрати на зміну варіанту використання перешкоджають швидкому вилученню прибутку з інвестицій.

Варто відзначити, що нерухомість залишається одним з найпривабливіших об'єктів інвестування. Це пов'язано з швидким знеціненням коштів, ненадійністю фінансових установ, невідповідністю банківської ставки до рівня інфляції та з

іншими факторами. У цих умовах вкладення у нерухомість дозволяють не тільки зберегти свій капітал, а й отримати певний зиск [34].

Найбільш привабливими в інвестиційному відношенні є житлові об'єкти. Високий та постійний попит, доступність цього виду інвестування, а також чітке визначення юридичних прав на житло забезпечують достатню ліквідність цього виду інвестування.

Інвестиції в пайові інвестиційні фонди з кожним роком стають все популярнішими, і цьому є досить просте пояснення: такі вкладення можуть принести реальний дохід, у тому числі й інвесторам-початківцям, оскільки довірче управління грошовими коштами та іншим майном здійснюється професіоналами та за інших рівних умов є більш надійним та ефективним.

Інвестиції в дорогоцінні метали – це вкладення в ювелірні прикраси, а купівля дорогоцінних металів у зливках. В основному варто звернути увагу на те, що покупка злитків з дорогоцінних металів з метою збереження та примноження накопичень має сенс тільки в тому випадку, якщо ці вкладення набудуть довгострокового характеру. Довгострокові вкладення себе виправдовують: по-перше, накопичення будуть захищені від інфляції, по-друге, придбання зливків дасть прибуток за рахунок зростання цін на світовому ринку, по-третє, у періоди фінансових криз вкладення в дорогоцінні метали у вигляді зливків є найнадійнішими. Прибуток від таких довгострокових вкладень майже гарантований, і спирається на зростання цін на світовому ринку на дорогоцінні метали, що підтверджується динамікою цін ЦБ на платину та паладій, золото та срібло, тощо. При цьому найбільш популярним у населення традиційно залишається золото. Купівля зливка передбачає його зберігання, тому банки в тих же видах дорогоцінних металів пропонують клієнтам і відкриття металевих рахунків для зберігання дорогоцінних металів.

Як правило, дорогоцінні метали, що у фізичній формі приймаються від клієнта на металеві рахунки відповідального зберігання, є залученими банками засобами і тому можуть бути використані банками як кредитні ресурси; також банки не мають можливості розміщувати їх від свого імені та за свій рахунок в інші

фінансові інструменти. Основними доходами для банків у відкритті таких рахунків є ціна обслуговування рахунку та відповідно отримана маржа від реалізації злитків клієнтам [34].

Також варто виділити категоризацію інвестицій за видами банківських внесків:

- довгострокові внески – відкривають фізичні особи для того, щоб накопичувати кошти, при цьому отримуючи мінімальний дохід. Перевага даних вкладень – поповнення та зняття коштів у будь-який час у будь-якій кількості;

- термінові внески, як правило, відкривають на невеликий термін. Цей внесок має перевагу в тому, що відсотки по ньому найвищі. На думку банківських працівників, цей вид вкладів є найвигіднішим;

- іпотечні внески - цей вид вкладів виник зовсім нещодавно. На сьогоднішній день дуже гостро постає проблема із житлом. Тому будь-яка фізична особа може самостійно відкрити на себе іпотечний внесок, щоправда, з малими відсотками. Цей внесок дозволяє вносити грошові кошти у будь-якій кількості та будь-який час. Він може бути гарантом під час отримання іпотечного кредиту. Іпотечний внесок носить цільовий характер – накопичення коштів для придбання житла. Недоліком цього внеску при знятті достроково грошових коштів є те, що фізична особа втрачає відсотки за вкладом;

- валютні рахунки – як правило, їх відкривають фізичні особи, які бажають зберігати свої кошти в іноземній валюті. На сьогоднішній день існують різні пропозиції щодо валютних вкладів, велику популярність набуває мультивалютний вклад. Основною перевагою мультивалютних вкладів є вільне розміщення своїх грошових коштів у різних валютах і саме у тих пропорціях, в яких бажає інвестор [5; 9].

Таким чином, представлена класифікація розкриває належність фізичних осіб до приватних інвесторів, показуючи можливості інвестування фізичних осіб із різним рівнем доходу.

Важливо, що окрема категоризація приватних інвесторів дозволяє отримати двійну вигоду:

- 1) для фізичної особи – збільшення власних доходів;
- 2) для держави – поповнення бюджету у процесі сплати податків та зборів.

Розширюючи інвестиційний потенціал у вигляді залучення коштів фізичних осіб, держава цим виводить невраховані кошти фізичних осіб, так звану «чорну готівку», що природно призведе до збільшення грошової маси.

Головні переваги та недоліки приватних інвестицій наведені у таблиці 1.1

Переваги	Недоліки
Пасивний дохід. Незважаючи на можливі складнощі, трудовитрати менші, ніж при активних способах заробітку.	Ризики втрати капіталу. Інвестиції припускають певні ризики, які потрібно прораховувати.
Диверсифікація доходів. Інвестор може вибирати одразу кілька варіантів вкладень. Це можливість забезпечити значне зниження ризику	Неефективність вкладень. При недоцільному вкладенні коштів у малоперспективні проекти можна не отримати бажаного доходу і навіть зазнати збитків.
Необмежений дохід. Можливості реінвестування безмежні.	Необхідність наявності значного капіталу. Інвестування з використанням малої кількості коштів зазвичай не надає достатньо доходів, щоб виправдати себе.
Розвиток інвестора. Вкладаючись у різні проекти, інвестор отримує не лише фінансові нагромадження. Це також безцінний досвід та отримання чималої кількості нових знань.	

Таблиця 1.1 Головні переваги та недоліки приватних інвестицій

Джерело: складено автором на основі даних [4]

Переваги та недоліки залежать від того куди саме інвестор вкладає кошти та цей перелік може доповнюватись в залежності від ситуації.

Багато компаній стикаються з нестачею власних коштів на розширення виробництва. Виходом зі складної ситуації може бути залучення приватних і державних інвестицій. Охарактеризуємо стадії розвитку компанії та інвестування (таблиця 1.2).

Стадії розвитку	Характеристика	Інвестори
Зародження проекту	В активності тільки ідеї та образ продукції, управлінська ланка не сформована, бізнес-процес не налагоджений.	Родичі, друзі, або приватні інвестори. Державні програми підтримки інноваційних продуктів.
Стартап, початок роботи	Налагоджені бізнес-процеси, але компанія не приносить прибуток, команда знаходиться на стадії формування.	Приватні інвестори або венчурні фонди. Іноземні інвестиції.
Початковий ріст	Компанія поступово розвивається, займає місце на ринку, отримує незначний прибуток.	Венчурні фонди та фонди прямих інвестицій. Банківський кредит.
Розширення бізнесу	З'являється постійний прибуток, компанія займає стійке місце на ринку, бізнес-процеси налагоджені.	Венчурні фонди, іноземні інвестиції, державні фонди та банки.
Зрілість компанії	Добре налагоджена управлінська ланка, прибуткова та набирає швидкого росту бізнес-структура. В активності – висококваліфіковані менеджери та відпрацьовані бізнес-процеси. Створення бренду та велика частка на ринку.	На цій стадії компанія може публічно розміщувати інформацію про продаж акцій для партнера. Інституціональні інвестори. Банки. Пенсійний фонд.

Таблиця 1.2 Стадії розвитку компанії та інвестування

Джерело: складено автором на основі даних [8]

Проте інвестори не поспішають вкладати капітал у нові, що розвиваються і навіть зрілі компанії. Однією з основних причин подібної підозрливості є, також, безліч шахраїв, які використовують різні, зокрема й незаконні засоби присвоєння коштів населення.

Для ефективного залучення приватних інвестицій у бізнес потрібно чітко визначати, на якій стадії розвитку знаходиться компанія, і куди слід звертатися по гроші на кожному етапі її формування.

В приватних інвестиціях можливі такі ризики:

1) Ринкові. Вони пов'язані зі зміною вартості інвестицій. Є ймовірність того, що при вкладенні коштів, вартість об'єкту інвестування зменшиться. Від цього не застрахований жодний інвестор. У різних інвестиційних об'єктах дохід може становити 10 або 30% на рік, але зазнати збитків можна в обох випадках.

2) Валютні. На вартість інвестицій може впливати ситуація на валютному ринку. Зниження курсу валюти, у якій номіновані інвестиції неминуче веде до збитків.

3) Організаційні ризики. Якщо в компанії, в яку вкладається інвестор, починає спостерігатися погіршення фінансових показників - втрачається інвестиційна привабливість, вартість інвестицій падає. Тому деякі великі інвестори віддають перевагу прямим інвестиціям, що дозволяють контролювати діяльність фірми.[8]

Говорячи про управління ефективністю інвестиційної діяльності, варто розглядати їх з точки зору та принципів економічної доцільності. Очевидно, що в цьому сенсі пріоритетний показник ефективності інвестицій є розмір прибутків від інвестиційної діяльності. З цієї точки зору на інвестиції можна дивитися як на спосіб перетворення заощаджень в капітал. Іншими словами те, що приносить додаткову вартість або шлях отримання доходу з певної суми заощаджень.

Загальне означення ефективності більш за все включають в себе міжнародні стандарти системи менеджменту якості ISO. Згідно них ефективністю є співвідношення між досягнутим результатом та використаними ресурсами. Як результат, економічної ефективності можна досягти при отриманні максимуму можливих благ (доходів) від використаних ресурсів (витрат). Інакше кажучи, максимізація ефективності має на увазі максимізацію доходів при мінімізації витрат [12].

1.3 Фінансова глобалізація в контексті приватних інвестицій

Найбільш наочно процеси глобалізації виявляються у фінансовій сфері, оскільки саме капітал має вирішальний вплив на економічні процеси. Фінансова глобалізація є розвитком глобальних фінансових ринків, зростанням транскордонних потоків капіталу та посиленням активності міжнародних фінансових організацій. У той же час, говорячи про фінансову глобалізацію мають на увазі вільне переміщення капіталу між країнами [18].

На формування у світі єдиного фінансового простору мала сильний вплив інформаційна революція. Заснована на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях, вона зробила можливим гнучке міжнародне співробітництво у

фінансовій сфері. З формуванням фінансово-інформаційного комплексу банки та інші фінансові інститути в режимі реального часу можуть проводити операції на будь-яких ринках світу та концентрувати свої інвестиції на найцікавіших сферах, уже не керуючись принципом країни. Це не лише полегшує їхню роботу, а й робить її продуктивнішою [18].

Чільна роль процесу фінансової глобалізації підтверджується випереджальними темпами зростання прямих іноземних інвестицій порівняно з темпами зростання транскордонних потоків капіталу. Фінансова глобалізація характеризується охопленням більшої кількості країн та орієнтацією насамперед зі сторони розвитку фінансових відносин та розширення фінансових ринків.

Фінансова глобалізація – це феномен, що характеризується зростанням міжнародних фінансових потоків, - часто оголошується причиною черги руйнівних економічних криз, що потрясли низку країн з ринком, що формується в кінці 1980-х років у Латинській Америці та у 1990-х роках у Мексиці та кількох країнах Азії. Ринкові потрясіння та подальші банкрутства викликали шквал звинувачень з боку тих, хто вважав, що країни, які розвиваються, надто поспішно ліквідували механізми контролю над капіталом, залишившись беззахисними перед жорстким диктатом стрімкого руху капіталу та стадною поведінкою ринку. Деякі відкрито критикували міжнародні організації, які, на їхню думку, сприяли лібералізації операцій із капіталом, не наголошуючи при цьому на необхідності створення сильних інститутів, потрібних для регулювання ринків [5].

Остання хвиля фінансової глобалізації по-справжньому почалася в середині 1980-х років під впливом лібералізації контролю над капіталом у багатьох країнах; очікувалося, що транскордонні потоки капіталу призведуть до поліпшення результатів економічного зростання та підвищення стабільності споживання. Передбачалося, що ці вигоди будуть значними, особливо для країн, що розвиваються, які, як правило, відчувають більший дефіцит капіталу та характеризуються більш мінливими темпами зростання доходів, ніж інші країни.

У країнах з ринком, що формується, — групі країн, що розвиваються, які брали активну участь у фінансовій глобалізації, - явно відзначалися в середньому вищі результати економічного зростання, ніж в інших країнах.

Однак більшість досліджень, у яких використовувалися регресії між країнами для аналізу зв'язку між темпами економічного зростання та ступенем фінансової відкритості, не змогли показати, що лібералізація операцій з капіталом приносить підвищення економічного зростання. Як однією з причин можна назвати складність виміру фінансової відкритості. Наприклад, широко використовуються показники контролю над капіталом (обмеження на операції з рахунку операцій із капіталом) не передбачуючи того, наскільки ефективно країни забезпечують дотримання цих механізмів, і не завжди відображають дійсний рівень інтеграції економіки з міжнародними ринками капіталу. В останні роки було досягнуто значного прогресу у розробці більш якісних показників контролю за капіталом та покращення даних про потоки та запаси міжнародних активів та зобов'язань. Дослідження, засновані на цих покращених показниках фінансової інтеграції, починають знаходити свідчення позитивного впливу фінансової інтеграції на економічне зростання [24].

Не існує також систематичних даних про те, що фінансова інтеграція є безпосереднім детермінантом фінансових криз. Дослідники, які розглядають різні прояви таких криз, включаючи раптове припинення припливу капіталу, різка зміна напрями поточних операцій та банківські кризи, знаходять підтвердження тому, що в країнах, більш відкритих для фінансових потоків, кризи відбуваються, як правило, частіше, ніж у менш відкритих країнах. Епізоди криз привертають найбільшу увагу, проте вони представляють собою особливо яскраве прояв більш загального феномена макроекономічної мінливості. В цьому відношенні результати менш сприятливі: фінансова глобалізація не принесла країнам, що розвиваються, обіцяних переваг у вигляді поліпшення міжнародного розподілу ризиків та зниження мінливості споживання [18]

Загалом ефекти фінансової глобалізації ще не визначено остаточно. Практично немає формальних даних, що підтверджують часто цитовані заяви про

те, що фінансова глобалізація була причиною фінансових криз, які спостерігалися у світі останні три десятиліття, однак, поки що не вдалося отримати надійних макроекономічних доказів щодо переваг фінансової лібералізації [18]

Інша точка зору щодо наслідків фінансової глобалізації для темпів економічного зростання та мінливості заснована на розмежуванні різних видів потоків капіталу. Це особливо актуально у зв'язку із помітними змінами у структурі міжнародних фінансових потоків в часі.

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) у наш час стали основним джерелом потоків приватного капіталу країни з ринком на стадії формування; зростає значення потоків акціонерного капіталу, тоді як потоки боргу скорочуються. Передбачається, що ПІІ та потоки портфельних інвестицій в акціонерний капітал більш стабільні і менше схильні до різких змін напрямку, і вважається, що вони приносять з собою безліч непрямих переваг фінансової глобалізації, таких як передача управлінських та технологічних знань. Навпаки, загально визнано, що потоки боргу пов'язані з більшим ризиком; зокрема, та обставина, що вони носять проциклічний характер і є дуже мінливими, можуть посилити несприятливий вплив негативних шоків на економічне зростання [10]

Зростаюче значення потоків портфельних інвестицій в акціонерний капітал у країни з ринком, що формується викликало появу низки досліджень, у яких аналізуються наслідки лібералізації ринків акціонерного капіталу економічного зростання. У всіх цих роботах робиться висновок у тому, що така лібералізація надає значний позитивний вплив зростання обсягу виробництва. Питання про те, чи включають оцінювані наслідки для економічного зростання факторів — особливо інших реформ, які, як правило, супроводжують таку лібералізацію, залишається відкритим. З іншого боку, зростає обсяг мікроекономічних свідочств (даних на рівні галузей та фірм), що підкріплюють макроекономічні свідчення переваг від лібералізації операцій із акціонерним капіталом [35]

Незважаючи на загальну єдність думок, щодо дуже ймовірних переваг від ПІІ щодо їх позитивного впливу на економічне зростання, найважче виявити на основі агрегованих даних, ніж переваги, пов'язані з потоками акціонерного

капіталу. В світі починають підтверджувати факт значного вторинного впливу потоків ПІІ на зростання обсягу виробництва та продуктивності.

Багато переваг від фінансової відкритості затушовуються при проведенні міжнародного аналізу з використанням макроекономічних даних, але більш очевидні при аналізі, у якому використовуються дані мікрорівня. Крім того, підхід, заснований на даних мікрорівня, дає найкращу можливість для виділення причинно-наслідкових ефектів та відображення відносної значущості різних механізмів, з яких фінансова інтеграція впливає економічне зростання [35, с. 166]

Деякі економісти використовують дані мікрорівня для оцінки витрат, пов'язаних із контролем за капіталом. Звісно ж, що такий контроль викликає спотворення в поведінці фірм (та індивідів), які коректують свої дії, щоб уникнути контролю над капіталом. Крім того, захищаючи економіку від дії сил конкуренції, контроль за капіталом може призвести до зниження ринкової дисципліни. Таким чином, наявність такого контролю, мабуть, призводить до значної втрати ефективності на рівні окремих фірм чи секторів.

Отже, інвестиції — це довгострокові вкладення капіталу в різні сфери економіки, інфраструктуру, соціальні програми, охорону довкілля як у країні, так і за кордоном. У сучасній ринковій економіці значна частина інвестицій — це фінансові інвестиції. Існує безліч різних класифікацій, зокрема класифікують так: безризикові, за рівнем допустимого ризику, за рівнем критичного ризику, за рівнем катастрофічного ризику. За джерелами коштів фінансування виділяють інвестиції, що здійснюються на основі власних фінансових ресурсів, позикових та інших залучених коштів. Класифікація форм (видів) інвестицій дозволяє організації (підприємству) ефективніше управляти інвестиційним портфелем.

Було встановлено, що приватні інвестиції — це насамперед спосіб вкладення свого капіталу для одержання прибутку. Під такими капіталовкладеннями розуміється частка статутного капіталу, пай, акції підприємства. Вкладати кошти можуть як прості громадяни та зацікавлені юридичні особи. Приватні інвестиції за об'єктом вкладення поділяються на: венчурні, реальні, фінансові, спекулятивні. Говорячи про управління ефективністю інвестиційної діяльності, було

встановлено, що пріоритетний показник ефективності інвестицій – це беззаперечно розмір прибутків від інвестиційної діяльності. З цієї точки зору на інвестиції можна дивитися як на спосіб перетворення заощаджень в капітал.

У даному теоретичному розділі було також встановлено і те, що чільна роль процесу фінансової глобалізації підтверджується випереджальними темпами зростання прямих іноземних інвестицій порівняно з темпами зростання транскордонних потоків капіталу. Фінансова глобалізація характеризується охопленням більшої кількості країн та орієнтацією насамперед зі сторони розвитку фінансових відносин та розширення фінансових ринків.

Висвітливши теорію у даному розділі, потрібно проаналізувати потенційні приватні інвестиції в умовах сучасного ринку.

РОЗДІЛ 2 ПОТЕНЦІЙНІ ПРИВАТНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РИНКУ

2.1 Публічні ринки та аналіз успішності ринку публічного капіталу в сучасних умовах

В 2021 році публічні ринки відновились після року потрясінь, викликаних світовою пандемією, яка заважала збору коштів та заключенню договорів. Сбір коштів піднявся до рекордного рівня – майже 1,2 трлн доларів США, що є майже на 20% більше, ніж в 2020 році. Зріст спостерігався в усіх класах активів та географічних регіонах, а договорів було заключено на більш ніж 3,5 трильйона доларів США за класами активів [17].

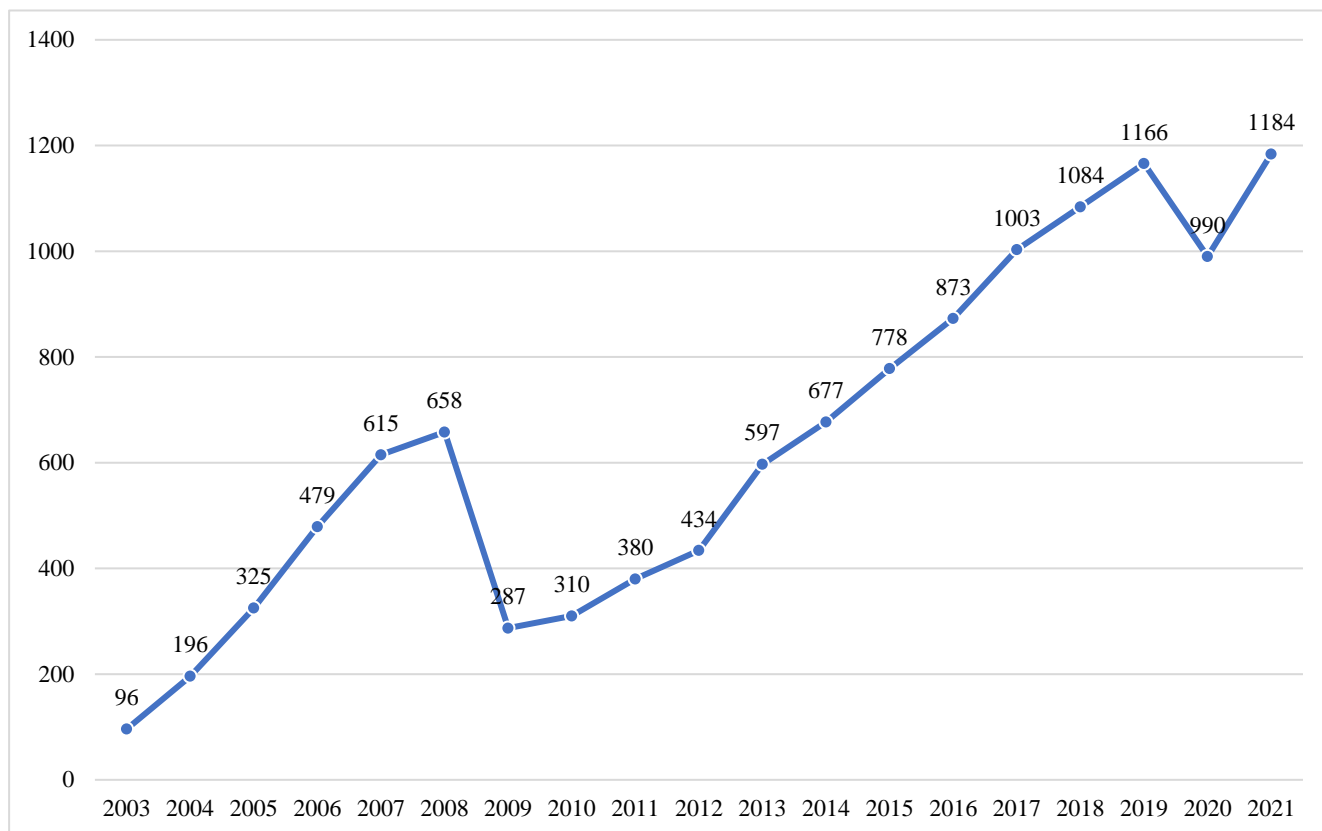
Загальний об'єм активів під управлінням на публічних ринках досягнув рекордного високого рівня розміром 9,8 трильйона доларів США на 30 червня 2021 року, порівнюючи з 7,4 трильйонами доларів США за рік до того.

Середній розподіл коштів на публічних ринках складає 18,5 % в 2020 році, що майже на 5 % перевищує показники 2012 року [17].

Щодо самого результативного класу активів на публічних ринках – п'ятий рік підряд їм являється публічний капітал.

Говорячи про залучення коштів до публічних ринків, 2021 рік став рекордним за збором коштів, досягнувши майже 1,2 трлн доларів. Ця сума майже на 200 мільярдів перевищує суму 2020 року, коли світова пандемія COVID-19 різко уповільнила збір коштів у другому та третьому кварталах, та приблизно на 20 мільярдів перевищує попередній пік збору коштів в 2019 році [17].

Темпи росту в Північній Америці (22 %) були вищими, ніж в Європі (17 %) або Азії (13 %), як можна побачити на рисунку 2.1 та додатку Б.

Рисунок 2.1 – Графік збору коштів для публічних ринків, млрд \$

Джерело: побудовано автором на основі даних McKinsey & Company [17]

Активи під керуванням (надалі АПК) публічних ринків досягли історичного максимуму у розмірі 9,8 трлн. доларів США в першій половині 2021 року, що є на 33 % більше, ніж рік тому. Цей скачок був зумовлений, в першу чергу, збільшенням вартості чистих активів, які виростили на 2 трлн. доларів США. Цей зріст, в свою чергу, був зумовлений більш високою оцінкою нереалізованих активів. Інвестований капітал та виплати протягом року були приблизно рівні, що й призвело до зросту вартості чистих активів на 2 трлн. доларів США.

АПК зросли в усіх категоріях активів, особливо в категорії публічного капіталу, де вони зросли на 37,7 % до 6,3 трлн. доларів США.

Трохи більше половини глобальних АПК складають інструменти, орієнтовані на північно американські інвестиції. Європа та Азія приблизно рівні за

об'ємами АПК, складаючи 21% та 22 % відповідно. Це є доволі вражаючим фактом, оскільки ще п'ять років тому АПК Азії складав всього 60 % від АПК Європи.

Триразовий зріст об'єму збору коштів на публічних ринках за останнє десятиліття був зумовлений збільшенням числа інвесторів, а також кількості цілей інвестицій.

П'ятий рік поспіль капітал залишається категорією активів з найкращими показниками. Дохід публічного капіталу за 2020 та 2021 роки значно перевищив доходи всіх минулих років після глобальної фінансової кризи.

Порівняно з попереднім роком, ті, хто інвестував в природні ресурси досягли найбільшого росту доходів, який було визвано підвищенням цін на сировинні товари.

Дохід з інвестицій в нерухомість та публічні борги також збільшився, в той час як інвестиції в інфраструктуру та публічний капітал надали гірших результатів, ніж минулого року (таблиця 2.1)

Таблиця 2.1 Глобальна продуктивність інвестицій за типами активів, %

Рік	Публічний капітал	Природні ресурси	Нерухомість	Публічні борги	Інфраструктура
2000	-5	-22	18	-12	-14
2001	-19	8	2	10	24
2002	-8	11	4	5	0
2003	14	25	15	33	5
2004	22	39	24	21	25
2005	25	42	32	10	27
2006	33	23	34	19	33
2007	24	22	25	11	13
2008	-23	-4	-32	-29	-18
2009	14	7	-28	28	1
2010	18	21	15	16	9
2011	9	14	10	3	6
2012	13	5	9	18	8
2013	20	6	14	17	9
2014	13	-2	13	8	9
2015	10	-16	10	2	6
2016	9	21	8	9	8
2017	20	7	13	11	18
2018	13	-3	7	5	9
2019	18	-8	8	8	8
2020	32	-10	0	6	7
2021	28	19	12	10	6

Джерело: створено автором на основі даних компанії Burgiss [14]

2021 рік став особливо знаменним для інвестицій в публічний капітал. Цей тип активів продовжує демонструвати стійкість, зріст попиту та постійну перевагу над усіма іншими типами. Практики підтримують цю силу розміщенням капіталу в постійно зростаючій кількості угод. Об'єм збору коштів відновився в усьому світі, але до рівня, попереднього світовій пандемії COVID-19, йому не вистачило зовсім небагато. Венчурний капітал продовжує заволювати інвестиції на фоні десятиліття високих показників, але його випереджає капітал зросту. При збільшенні фінансування венчурного інвестування та зусиллях компанії якомога довше залишатися приватними, інвестована сукупність зростаючих компаній значно збільшилася. Разом венчурні інвестиції та капітал зросту склали 47 % загальних залучених коштів публічного капіталу, що є трохи меншим за 49 % показник викупу.

АПК публічного капіталу піднялося до нових висот в 2021 році, в більшості завдяки збільшенню вартості чистих активів. Заключення угод також зросло, оскільки велика частина з них були затримані через світову пандемію. Угоди стосовні капіталу зросту та викупу перевищили 14 000 угод та досягли 2,04 трлн. доларів США за своїм об'ємом. Збір коштів публічного капіталу відновився в 2021 році до 680 млрд. доларів США, продовжуючи довгий тренд свого росту. Особливу увагу варто приділити зросту публічного капіталу в азіатському регіоні починаючи з 2018 року, коли його АПК вперше перевищив європейський. На сьогоднішній день, вони мають значення 1,7 трлн. доларів США та 1,1 трлн. доларів США відповідно.

Підхід до публічного капіталу в Азії сильно відрізнявся від американського та європейського. В тому регіоні капітал в основному використовувався для вкладень в перспективні старт-апи, ніж в розвиток вже достатньо розвинених підприємств. В Азії венчурний капітал та капітал розвитку складають більше третини всього АПК, порівняно з 34 % в Північній Америці та 22 % в Європі. Обидві стратегії азіатського регіону складають більшу частину від глобального АПК ніж Північна Америка. В 2021 році азіатські кошти склали 45 % глобального

АПК в області венчурного капіталу та більше половини глобального АПК в області капіталу зросту.

Стан азійських ринків змінюється в залежності від стану економіки кожної з країн регіону. Венчурний капітал та капітал розвитку мають найвищі показники в Індії та Китаї. Японія та Південна Корея мають більше викупних угод та транзакцій, що стосуються реструктуризації великих конгломератів [31].

Основним чинником зросту АПК між усіма регіонами та стратегіями був зріст вартості чистих активів. Між другою половиною 2020 року та 2021 роком ріст вартості чистих активів в основному був спричинено більшою оцінкою нереалізованих активів. Глобальний інвентар зменшився з 1,7 років до 1,2 років, що було першим зниженням цього показника за кілька років, спричинене рекордним об'ємом угод, що стосувалися публічного капіталу в 2021 році (таблиця 2.1) [31].

Рік	Вартість чистих активів	Загальна ринкова капіталізація
2000	1	1
2001	0,8	0,9
2002	0,8	0,7
2003	1,2	1,2
2004	1,3	1,4
2005	1,5	1,5
2006	2	1,8
2007	2,6	2,2
2008	2,3	1,2
2009	2,8	1,9
2010	3,3	2
2011	3,8	1,8
2012	4,3	2
2013	4,8	2,3
2014	4,9	2,4
2015	5	2,4
2016	5,3	2,3
2017	6,1	2,9
2018	7,1	2,6
2019	9	3,2
2020	11,4	3

Таблиця 2.2 - Глобальний зріст вартості чистих активів та загальної ринкової капіталізації, %

Джерело: створено на основі даних світової федерації бірж [31]

За останні роки більшість інвестиційної активності, що стосується публічного капіталу здійснювалася в сферах запровадження продуктів та послуг для бізнесів та споживачів, а також в сфері інформаційних технологій (ІТ), що загалом склало приблизно дві-третьої загального об'єму укладених угод за останній рік. Продукти та послуги втратили невелику частку угод, якщо порівнювати з минулим десятиріччям, а ІТ сфера збільшилася з 11 % в 2011 році до 20 % в 2021 році.

Ще одним сектором, що швидко розвивається є охорона здоров'я, який має найшвидший зріст глобального об'єму угод починаючи з 2016 року. Активність в ІТ сфері та сфері охорони здоров'я сильно зросла під час пандемії. Доказом цього є наступні факти: серед 10 найбільших угод укладених в 2021 році, 4 стосувалися ІТ сектора, 3 – охорони здоров'я, а найбільша угода минулого року включала в себе виробника та дистриб'ютора медичних запасів.

Протилежно до цього, угоди, що стосуються традиційних енергетичних інвестицій продовжують зменшуватися, створюючи чотири-річну тенденцію до зниження.

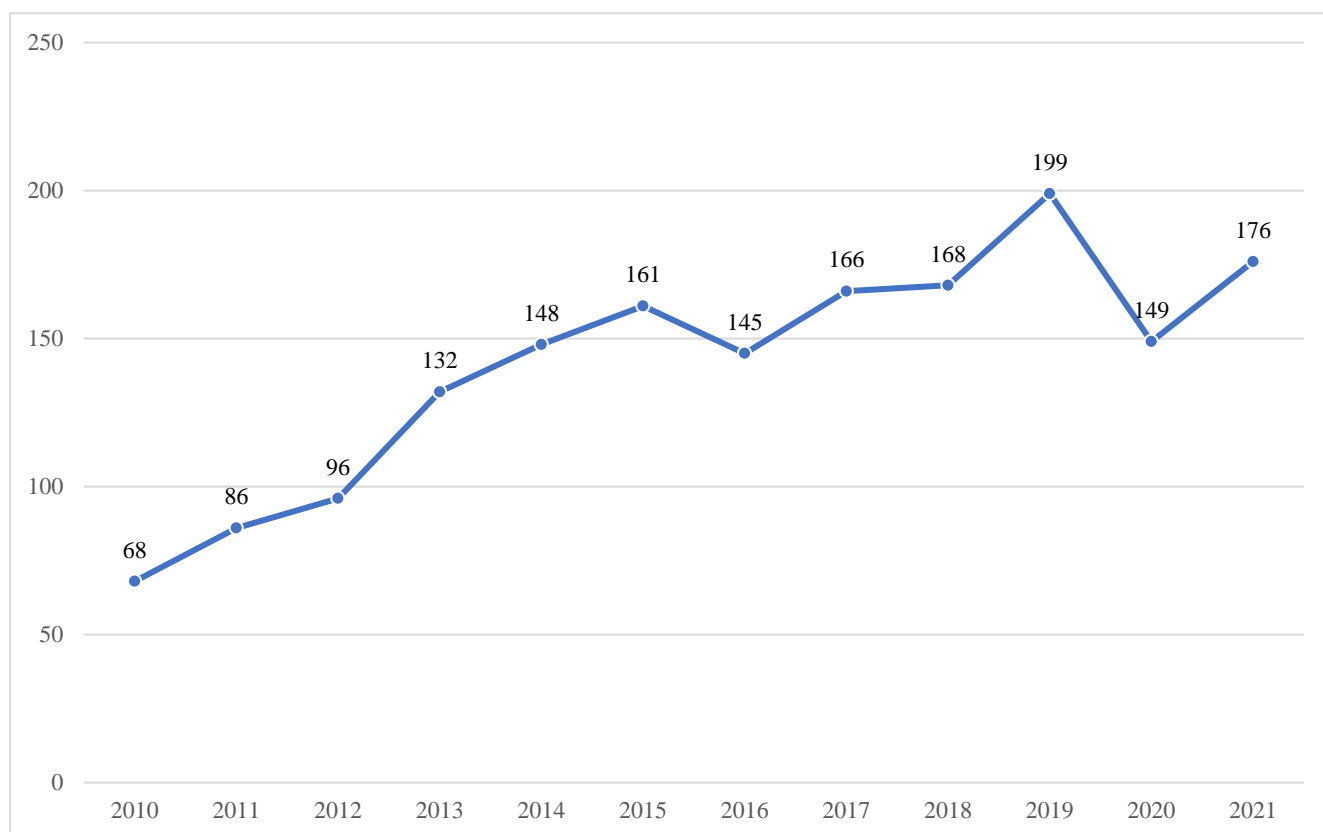
2.2 Стан ринків основних сучасних цілей приватного інвестування за класами активів

Наступним варто обговорити ринок нерухомості. Крок за кроком, нерухомість змогла вирівнятися після жорсткого падіння в зборі коштів, укладенні угод та оцінці в 2020 році. Під час першої та другої хвилі світової пандемії невпевненість в майбутньому сильно уповільнила активність.

Після деякого прояснення ситуації в 2021 році, інвестори повернулися до даного сектору та підвищили активність. Об'єм угод та АПК сектору досягли нових висот цього року, крім того, його збір коштів був другим за величиною за всю історію. Він піднявся з найнижчого показника за попередні три роки на 17,7

відсотків до 175 млрд. доларів США, достатньо близький показник до вершини сектору - 199 млрд. доларів США в 2019 році [2].

Проте результати збору коштів сильно відрізнялися в різних регіонах. Північна Америка перевищила свій попередній результат на 48 %, зібравши 120 млрд. доларів США в. Азія припинила дворічне падіння своїх показників, піднявши показники до 20 млрд. доларів США та 4,8 % росту. Однак в Європі збір коштів впав майже на третину до 28 млрд. доларів США, що є найнижчим показником з 2012 року та 51,6 % падінням, порівняно з минулим рекордом регіону – 58 млрд. доларів США (рисунок 2.2) [2].

Рисунок 2.2 – Глобальний збір коштів сектора нерухомості, млрд \$

Джерело: створено автором на основі даних компанії Preqin [2]

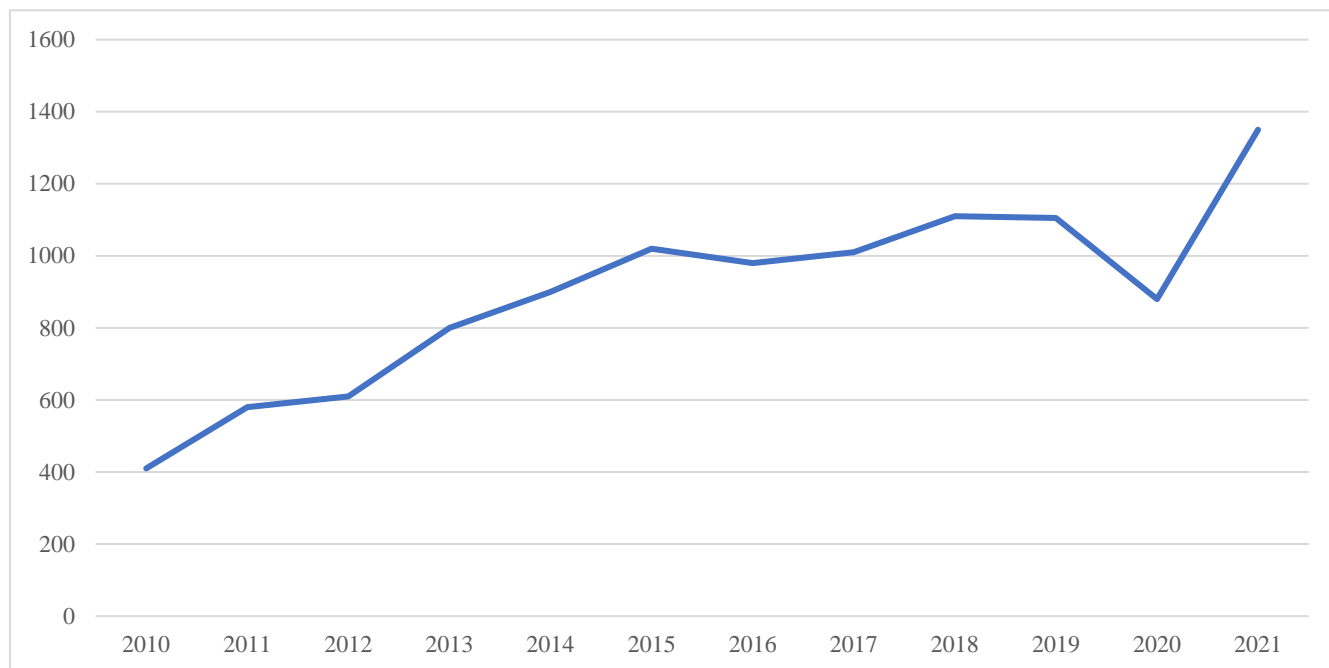
Заробітки глобальних інвестицій в нерухомість повернулися до високих рівнів після слабких результатів в 2020 році. Що стосується більшого проміжку часу, вкладення в нерухомість надавали інвесторам стабільні прибутки. Кожен рік з 2009 по 2018 мали внутрішню норму прибутку між 9,3 % та 13 %. Наразі середня

внутрішня норма прибутку нерухомості складає 10,7 %, вище ніж всі інші класи активів, окрім публічного капіталу.

Загальний АПК загального ринку нерухомості піднявся до рекордних 1,2 трлн. дол. США Його річний зріст на 14,7 % був зумовлений, більшою частиною, високо-ризиковими стратегіями з певною регіональною варіативністю.

Найшвидший зріст АПК можна спостерігати в Північній Америці, де вони зросли на 15,4 %, перевищуючи середній зріст з 2016 року майже на 5 %. Вартість чистих активів, що зросла на 90 млрд. доларів США, склала майже 90 % зросту АПК в регіоні. В Азії їх зріст також перевищив минулі – 13 %. Проте, на відміну від Північної Америки, ключові фонди були відповідальні за більшу частину зросту. В контраст цим результатам, зріст АПК в Європі уповільнився до 10,8 % у зв'язку з слабким збором коштів – на 2,5 % нижче середнього показника з 2016 року [2].

Глобальних об'єм угод ринку нерухомості також досяг свого рекордного рівня – 1,3 трлн. дол. США в 2021 році після їх великого уповільнення в 2020 році (рисунок 2.3) [13].

Рисунок 2.3 - Глобальний об'єм торгів ринку нерухомості, млрд \$

Джерело: створено на основі даних компанії CBRE [13]

Найбільшим регіоном за об'ємом була Північна Америка з рекордним показником у 775 млрд. дол. США. В Азії активність підвищилась на 30,6 %, досягши 143 млрд. дол. США. При цьому варто зазначити, що об'єм торгів Токіо та Сеулу склали майже половину загального об'єму всього регіону. Що стосується Європи, то об'єм угод даного регіону підвищився на 27,7 % в 2021 році після дворічного падіння перед тим [13].

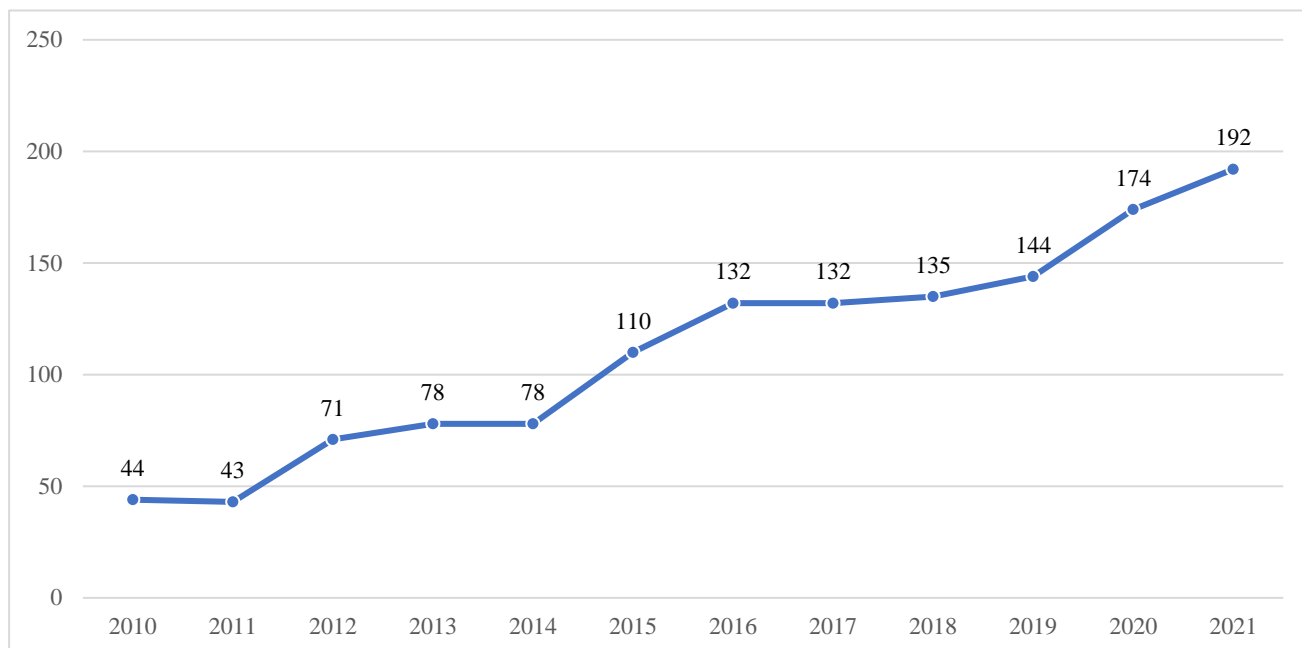
Глобальний об'єм укладених угод в 2021 році досягла рекордних значень, особливо це стосується інвестицій в багатоповерхові будинки (об'єм зріс на 82,8 відсотки) та індустріальну нерухомість (об'єм зріс на 53,8 відсотки), оскільки в сумі вони склали більше половини загальної цінності виконаних транзакцій (таблиця 2.3) [13].

Офіси	Торгівельна нерухомість	Індустріальна нерухомість	Багатоповерхові житлові комплекси	Готелі	Інші	Загалом
337	140	279	432	70	84	1342

Таблиця 2.3 - Глобальний об'єм укладених угод в секторі нерухомості в 2021 році за категоріями, млрд \$

Джерело: створено на основі даних компанії CBRE [13]

Тепер поговоримо про публічні борги. Це єдиний клас активів, який не зазнав жодних провалів у своїй результативності в 2020 році. У той час, як збір коштів публічного капіталу зменшився майже на 20 %, збір коштів публічних боргів збільшився на 20 % з 2019 по 2020 рік. В 2021 році загальний збір коштів публічних боргів склав 192 млрд. дол. США, на 10,4 % більше, ніж в 2020 році та майже в п'ять разів більше об'єму, зібраного десятиліття тому (рисунок 2.4) [2].

Рисунок 2.4 - Об'єм глобального збору коштів публічних боргів, млрд \$

Джерело: створено автором на основі даних компанії Preqin [2]

Більшу частину збору коштів публічних боргів складають північно-американський та європейський регіони, 64 % та 30 % відповідно, від загального об'єму 2021 року. Показники обох цих регіонів в 2021 році збільшилися на приблизно 11 %. Що стосується Азії, в цьому регіону публічні борги залишаються досить непопулярним класом активів – їх частка від загального об'єму збору коштів складає менше 10 % від глобального [2].

Якщо говорити про АПК, воно в публічних боргів досягло рівня у 1,2 трлн. дол. США в 2021 році, на 33 % більше минулого року. Північна Америка та Європа складають 90 % ринку, 41 % з яких є напряму запозичений капітал, що є досить великим зростом, порівняно з 27 % в 2016 році [2].

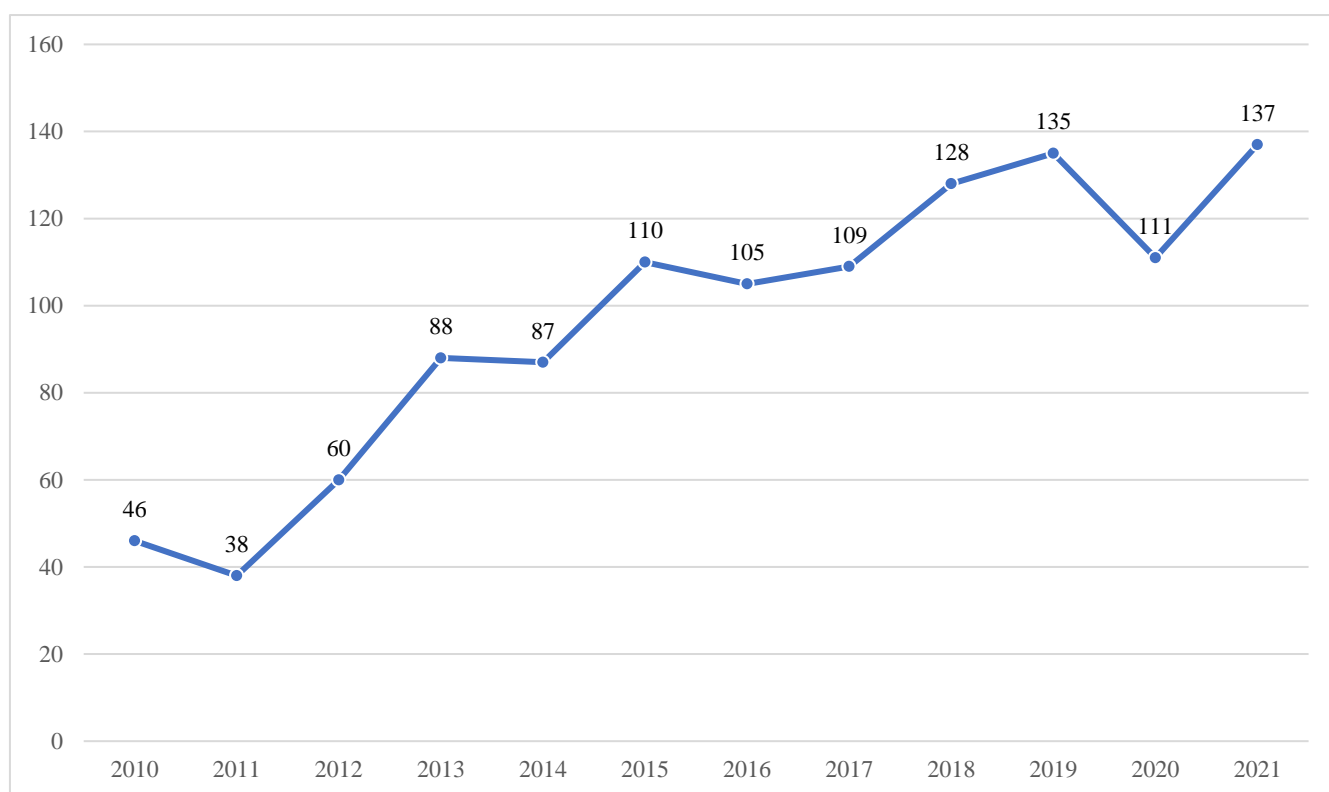
Публічні борги за своєю природою є менш чутливими до змін в оціночній середі ніж інші класи активів. Через це зріст їх АПК в більшості залежить від зросту об'єму зібраних коштів. Незважаючи на цей недолік, АПК публічних боргів зріс на 17,6 % з 2016 року [2].

В 2021 році публічні борги згенерували 10,1 % внутрішньої норми прибутку за перші 3 квартали року, що є майже в 2 рази вищим за загальну дохідність за 2020

рік та найкращою річною дохідністю з 2017 року. Що стосується більшого проміжку часу, середня внутрішня норма прибутку публічних боргів складає 9,4 % (період з 2008 по 2018 рік), що є дуже схожим результатом до результатів ринків нерухомості та інфраструктури [2].

Останньою категорією є інфраструктура та природні ресурси, кошти яких в цьому році поставили 3 нових рекорди. Їх глобальний об'єм збору коштів піднявся до нової вершини – 137 млрд. дол. США. Об'єм угод досяг нового найвищого значення у 446 млрд. дол. США після щорічного десятилітнього росту, що складав 10,3 %. Загальний АПК перевищив відмітку у 1 трильйон доларів в перший раз, а саме досяг значення 1,1 трлн. дол. США.

Глобальний збір коштів інвестицій в інфраструктуру та природні ресурси на 23 % перевищив збір 2020 року (рисунок 2.5) [2].

Рисунок 2.5 - Об'єм глобального збору коштів інфраструктури та природних ресурсів, млрд \$

Джерело: створено на основі даних компанії Preqin [2]

Цей зріст був в основному можливий завдяки сильному року в європейському регіоні, об'єм збору на 87,7 % перевищив минулий, піднявши марку до 74 млрд.

дол. США. Проте, у той самий час значення збору коштів в Північній Америці вже другий рік поспіль показують гірші результати – на 39,2 % нижче минулого максимуму в 2019 році. В азіатському регіоні об'єм коштів впав на 8,6 %, продовжуючи довгостроковий п'ятирічний тренд. Говорячи про АПК інфраструктури та природних ресурсів, як вже було зазначено, він досяг рекордного значення, що складало 1,1 трлн. дол. США. Це був 28,3 % зріст з 2020 року та 15,8 % середній щорічний зріст за останні п'ять років [2].

Не дивлячись на сильні доходи інших класів активів, дохід від інвестицій в інфраструктуру та природні ресурси були трохи нижчими в 2021 році. Їх внутрішня норма прибутку знизилася до 6,2 % рівня (7,4 % в 2020 році). Якщо говорити про довші строки, то середня внутрішня норма прибутку в період з 2008 по 2018 рік склала 8,6 %, що є трохи нижчим за значення категорій публічних боргів та нерухомості.

Таким чином, в 2021 році публічні ринки відновились після року потрясінь, викликаних світовою пандемією, яка заважала збору коштів та заключенню договорів. Сбір коштів піднявся до рекордного рівня, зріст спостерігався в усіх класах активів та географічних регіонах, а договорів було заключено на більш ніж 3,5 трильйона доларів США за класами активів. Було встановлено, що загальний об'єм активів під управлінням на публічних ринках досягнув рекордного високого рівня розміром 9,8 трильйона доларів США на 30 червня 2021 року, порівнюючи з 7,4 трлн. дол. США за рік до того. За останні роки більшість інвестиційної активності, що стосується публічного капіталу здійснювалася в сферах запровадження продуктів та послуг для бізнесів та споживачів, а також в сфері інформаційних технологій, що загалом склало приблизно дві-третьє загального об'єму укладених угод за останній рік. Було досліджено, що крок за кроком, нерухомість змогла вирівнятися після жорсткого падіння в зборі коштів, укладенні угод та оцінці в 2020 році. Під час першої та другої хвилі світової пандемії невпевненість в майбутньому сильно уповільнила активність. Після деякого прояснення ситуації в 2021 році, інвестори повернулися до даного сектору та підвищили активність.

За наявними даними та динамікою найбільш привабливим сектором для інвестування звичайно є публічний капітал, оскільки його основні показники значно перевищують показники всіх інших секторів протягом останніх п'яти років. Проте, внаслідок глобалізації все ускладнюється складною економічною та геополітичною ситуацією в світі, які додають забагато нових випадкових змінних, які сильно ускладнюють формування будь-яких прогнозів. Першою проблемою є те, що існування COVID-19 ще не припинилося, й ніхто не може передбачити його потенційні погрози, що можуть бути викликані новими мутаціями. Друга, більш складна проблема – порушення основного світового ланцюга постачання через напад на територію України. Оскільки наша держава є дуже великим та впливовим експортером їжі та матеріалів, то увесь світ сильно відчуває наслідки закриття усіх морських та повітряних шляхів, що ведуть до нашої країни. Найбільший вплив ця ситуація має, звичайно, на ринок публічного капіталу, оскільки велика частина його постраждала через недостатню кількість поставок.

РОЗДІЛ 3 ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРИВАТНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО МАЙБУТНІХ ІНВЕСТИЦІЙ

3.1 Прогноз подальшого розвитку ринку приватного інвестування

Так, як пандемія COVID-19 мала негативні наслідки для ринку приватного інвестування, то варто розпочати даний підрозділ з аналізу наслідків світової пандемії на початку 2020 року.

Федеральний Резерв та Конгрес США об'єднали свої зусилля щоб надати економіці своєї країни величезного стимулу та запобігти повному економічному руйнуванню держави. З початку пандемії в березні 2020 року фінансовий звіт Федерального Резерву майже подвоївся до 9 трильйонів доларів, а прямі трансфери від влади до звичайних громадян в середньому склали майже 900 мільярдів доларів за квартал (приблизно на 60% вище попередніх значень). Також, усі відсоткові ставки було знижено з 1,5 відсотка до нуля. Незважаючи на величезну рецесію, ціни активів та персональні доходи в США сильно зросли, а економічна активність знов набрала втрачені обороти, коли люди повернулися на свої робочі місця.

Наданий стимул у поєднанні з відновленням економічної активності, що сталося значно швидше ніж очікувалося, призвели до величезного позитивного шоку попиту. Якщо описати детальніше, попиту на товари, оскільки відновлення сфери послуг займало більше часу, оскільки більшість її склади бізнеси, що оперували наживо. Проте, в той самий час глобальний ланцюг постачання не зміг відновитися настільки ж швидко та досі залишається в досить поганому стані. В основному це визвано залишковими ефектами COVID-19 (наприклад постійні непередбачені карантини по всій країні в Китаї) та геополітичним конфліктом між Україною та Росією. Вторгнення Російської Федерації на територію України, та, як наслідок, санкції у її відношенні запроваджені західними країнами, стали великою перешкодою для поставок необхідних запасів, а також деяких ключових активів,

таких як нафта, газ та пшоно, що викликало сильний зріст цін до майже не бачених, до цих пір, рівнів. Ці проблеми викликали великий негативний шок постачання.

Поєднання позитивного шоку попиту з негативним шоком постачання призвело до очевидного результату – сильного підвищення цін. За останні пів року індекс споживчих цін в США виріс до рівня 8,9 % за піврічний період, що є найвищим його значенням з вісімдесятих років. Навіть якщо не розглядати енергію та їжу, піврічна інфляція все одно склала 6,3 %. Наявність інфляції, що значно перевищує зазначене Федеральним Резервом бажане значення у 2 % повністю змінює монетарну політику центрального банку США. Останні 10 років у Резерву була можливість не надавати особливих пріоритетів інфляції та звертати більше уваги на широкий економічний зріст через стратегію максимізації рівня зайнятості. Це дозволило їм проявляти агресивну підтримку фінансових ринків в разі необхідності без особливих турбувань про вплив на рівень інфляції. Головна зброя центральних банків у боротьбі з інфляцією – це можливість підвищити короткострокові відсоткові ставки. В перший раз за довгі роки, Федеральний Резерв зробив саме це, та напевно продовжить це робити в найближчому майбутньому.

Підвищення короткострокових відсоткових ставок та, що ще важливіше, зріст очікування ринку подальшого затягування були основними причинами недавніх потрясінь.

Відповідний зріст дисконтних ставок призвів до повної зміни цінових оцінок та ротації подалі від акцій з великими передбаченими темпами зростання до акцій з низьким рівнем зростання. Як наслідок, велика кількість високошвидкісних акцій в сфері технологій, які були основною рушійною силою прибутковості ринка протягом років впали більше ніж на 30 відсотків.

Цікавим підтвердженням цієї тенденції є те, що за даними Кенета Френча, цінність портфелю з високо оціненими акціями впала на 7,1 %, в той час, як цінність низько оціненого портфеля виросла на 5,2 %. Проте це не означає, що ринку увійшов в стан панічного продажу всіх активів. Також, головні індикатори

ринкового ризику, такі як розкид кредитів та волатильність, хоч і є вищими за свої звичайні значення, але наразі не надають ніяких причин до хвилювань.

Активи, цінність яких більше всього залежить від очікуваного доходу та росту прибутку, більше залежать від підвищень відсоткових ставок та змін в темпах росту, оскільки грошові потоки будуть повністю реалізовані далеко в майбутньому. Венчурний капітал особливо чутливий до змін у ціні через його сильний зв'язок з молодими компаніями, які потребують сильного зросту для набуття прибутковості, а також зміни в оцінці за останні кілька років. Окрім цього, разом з солідним ударом від підвищення відсоткових ставок, компанії, що вже набули оборотів, також скоріш за все перенесуть зміни в темпі їх зросту [20].

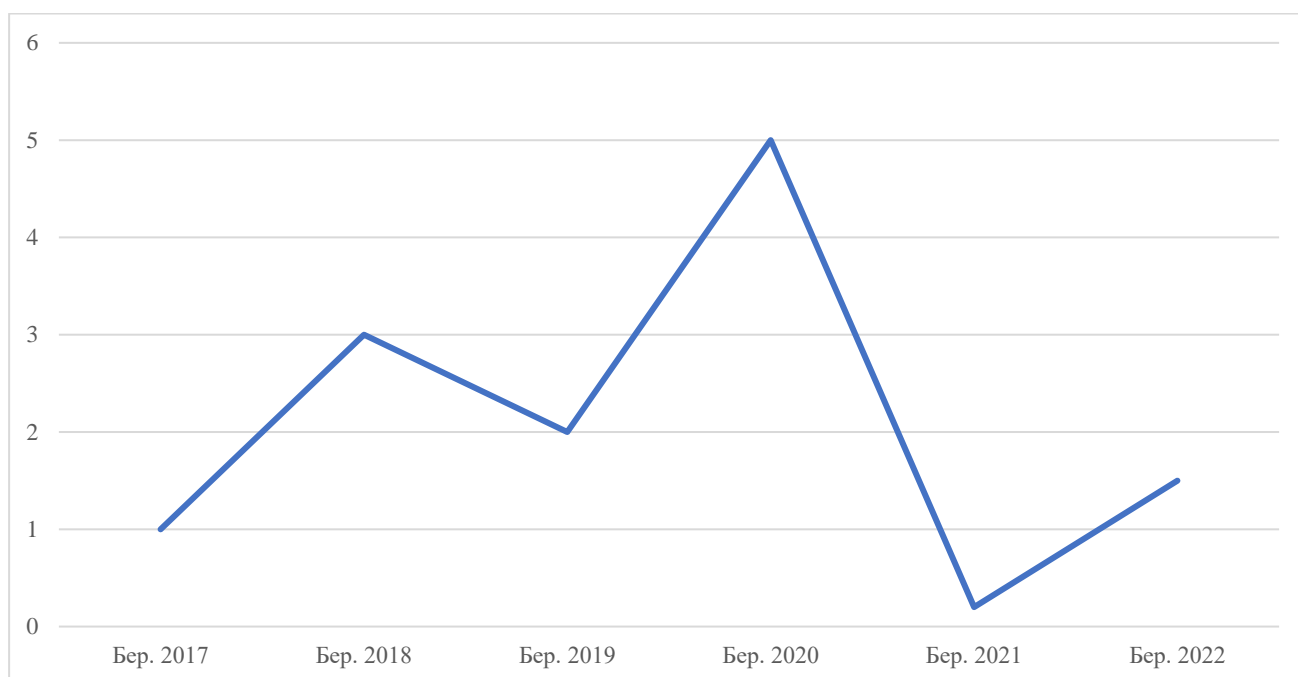
Тепер поговоримо про іншу ключову фігуру на ринку – Китай. Тиск на китайську економіку сильно зріс за останні кілька місяців. Основними причинами є постійні регулярні карантини як засоби захисту від COVID-19, а також сильне уповільнення активності в секторі нерухомості. Постійні проблеми з постачанням та вища ціна на матеріали через війну в Україні також додають проблем.

Проблематичний сектор нерухомості, що складає приблизно чверть китайського ВВП, й надалі виконує роль кайданів. Цінові показники як нових, так й існуючих домівок протягом усього останнього року. А в березні цього року продажі житлових будинків впали на 29 відсотків. З іншого боку, для вирішення цієї проблеми влада країни послабила деякі обмеження на придбання домівок в деяких містах, щоб підвищити попит.

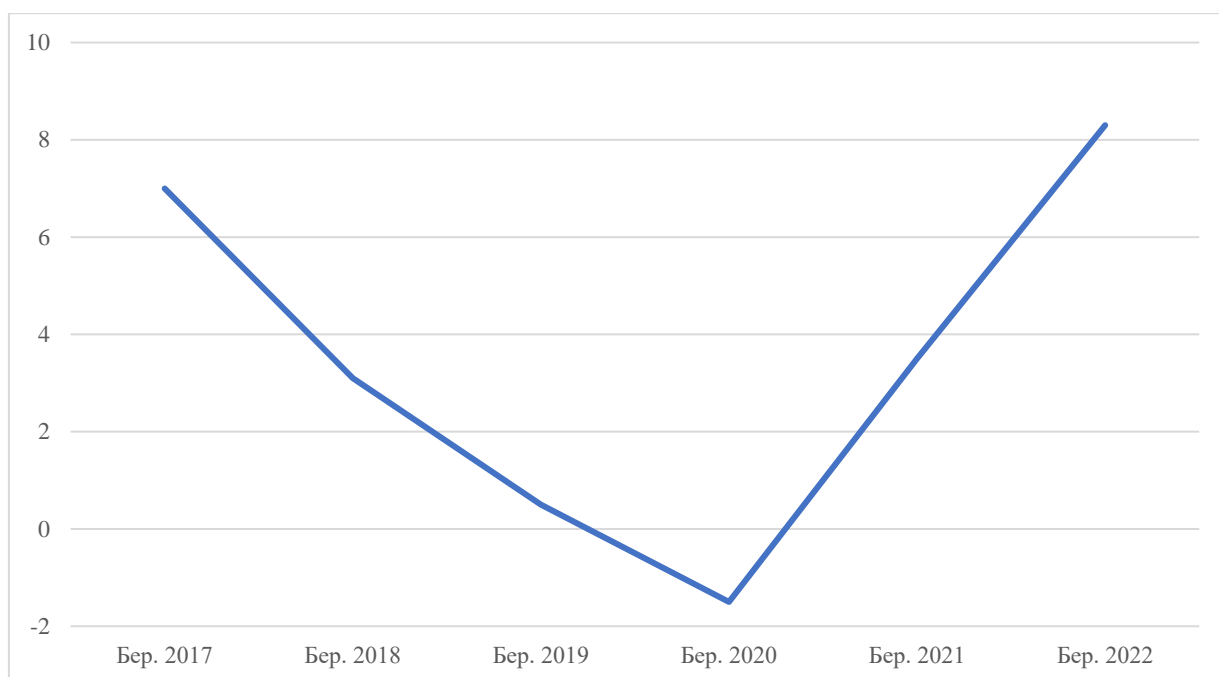
Протягом 2022 року велика світова інфляція, ускладнення життя центральними банками та зменшення витрат після відновлення функціонування суспільства скоріш за все негативно вплинуть на іноземний попит на споживчі продукти – ключовий компонент китайського експорту. Через це поповнення економіки країни через експорт вірогідно зменшиться в найближчому майбутньому.

В той час, як ціновий тиск в країні росте – інфляція споживчих цін в найближчому майбутньому залишиться нижчою за рівень, якого прагне досягти влада (3 %), що викликане м'яким внутрішнім попитом. Ціни споживачів вирости

на 1,5 % в березні (рисунок 3.1). У той же час інфляція цін виробництва залишається на високому рівні – 8,3 % в березні (рисунок 3.2), і наразі покращення ситуації мало ймовірно через вплив війни в Україні на ціни матеріалів.

Рисунок 3.1 - Зміни в інфляції споживчих цін КНР за останні 6 років, %
Джерело: створено автором на основі даних банку Scotiabank [3]

Рисунок 3.2 - Зміни в інфляції цін виробництва КНР за останніх 6 років, %
Джерело: створено автором на основі даних банку Scotiabank [3]

Проте головна проблема полягає в іншому. Наразі світ доволі сильно страждає від нестачі електронних чипів, що використовуються в більшості сучасних технологій, через наслідки пандемії, а головним і майже єдиним їх виробником наразі є Тайвань. Загально відомим фактом є те, що Китай завжди мав велике бажання повністю забрати автономію в Тайваню та приєднати їх до себе, а наразі почав серйозно погрожувати зробити це військовими методами. Якщо ця війна таки станеться, то увесь світ сильно постраждає від неможливості продовжувати виробництво будь-яких електронних пристроїв. А якщо Китай перемаже у цій війні, то отримає повну монополію на виробництво електрокомпонентів, що дозволить їм будь-яким чином змінювати ціни на них та умови продажу без будь-яких наслідків. Звичайно, при такому сценарії дуже сильно постраждають усі світові компанії, що спеціалізуються на ІТ або будь-яких електронних приладах, а вони складають дуже значну долю ринку, тому наразі світова економіка дуже залежить від політичних рішень Китаю [36].

Ще трохи обговоримо Європу. Як вже неодноразово було зазначено, війна в Україні має багато негативних наслідків для більшості країн світу, але особливу це стосується країн Європи. Причина в тому, що оскільки більшість європейських країн мала сильні торгівельні зв'язки з Росією, то після введення санкцій проти Російської Федерації економіка країн Європи також сильно постраждала, особливо це стосується тих країн, які мають найбільшу залежність від російського енергопостачання, як, наприклад, Німеччина [23].

Що стосується прогнозів приватних інвестицій, то варто зазначити, що на основі проведеного аналізу потенційних приватних інвестицій в умовах сучасного ранку, зокрема публічного ринку та аналіз успішності ринку публічного капіталу в сучасних умовах та відповідно після проведеного аналізу стану ринків основних сучасних цілей приватного інвестування за класами активів (див. розділ 2), можна говорити про певні позитивні прогнози в сфері залучення коштів до публічних ринків, поза як, як було встановлено у підрозділі 2.1, 2021 рік став рекордним за збором коштів, досягнувши майже 1,2 трлн доларів. Позитивна динаміка спостерігалася з 2009 р. і аж до 2020 р., коли світова пандемія COVID-19 різко

уповільнила збір коштів (див. рисунок 2.1). Тобто, можна говорити про те, що починаючи із 2021 р. залучення коштів до публічних ринків зростатиме з року в рік, як це було до 2029 р.

Також у попередньому розділі нами було встановлено, що основним чинником зросту АПК між усіма регіонами та стратегіями був зріст вартості чистих активів. Між другою половиною 2020 року та 2021 роком ріст вартості чистих активів в основному був спричинено більшою оцінкою нереалізованих активів. Глобальний інвентар зменшився, що було першим зниженням цього показника за кілька років, спричинене рекордним об'ємом угод, що стосувалися публічного капіталу в 2021 році (див. таблиця 2.1), то можна прогнозувати те, що і надалі глобальний інвентар може поступово зменшуватися.

Варто зазначити, що минулого року американські акції оминули акції інших країн світу з найбільшим відривом з 1997 року: індекс MSCI USA показав прибутковість у 27%, на 19 % пунктів більше, ніж загальна прибутковість індексу MSCI ACWX, що відстежує акції 49 розвинених та ринків, що розвиваються за межами США. Ключову роль такому бурхливому зростанні американського ринку зіграли великі технологічні компанії. Зараз на тлі зростання відсоткових ставок високі оцінки компаній техносектора знижуються – і частина інвесторів роблять ставку на те, що це покладе край виграшній динаміці американських акцій у 2022 році. Так, BNP Paribas Asset Management прагне отримати вигоду від зростання акцій за межами США, насамперед у Європі. Оцінки європейських компаній не виглядають настільки завищеними, як у Америці. Крім того, у Європі вища частка акцій, що виграють від підвищення ставок, таких як банки та енергетичні компанії. Відрізняється і фіскальна політика: Європа планує подальше збільшення видатків, у тому числі за рахунок пакету «зелених» стимулів, а США очікує на скорочення фіскальної підтримки.

То на основі даної інформації, можна спрогнозувати наступне:

Приплив коштів у хедж-фонди може бути рекордним. Ключовим чинником став відкладений попит із боку інвесторів на фоні пандемії; а зараз інвестори стануть надолужувати втрачене.

В умовах зростання відсоткових ставок поточні оцінки активів стикаються з сильним зустрічним вітром. Незважаючи на те, що більшість оцінок виглядають завищеними, є області ринку, які постраждали від такої оцінки менше за інших (включаючи активи малої та середньої капіталізації та активи за межами США), що відкриває можливості для досвідчених інвесторів та керуючих.

Нижчі очікувані доходи від прямих інвестицій. Їхня прибутковість була вкрай високою останні десять років, що призвело до рекордного притоку коштів у галузь і підвищило вартість багатьох нових угод. За деякими оцінками, зараз обсяг невикористаного капіталу фондів прямих інвестицій становить близько 1 трлн. дол. США, що має ще більше підвищити оцінку активів, що беруть участь у угодах. З огляду на те, що всі ці гроші конкурують за угоди, очікувана майбутня дохідність прямих інвестицій знижується.

Ринок криптовалют стає дуже великий, щоб його ігнорувати. В останньому кварталі минулого року капіталізація криптовалютного ринку перевищила 3 трлн. дол. США, і в майбутньому він сильно впливатиме на роботу хедж-фондів: фонди, орієнтовані насамперед на роботу з криптовалютами, отримають значний приплив коштів інвесторів; все більше фондів включатимуть криптоактиви у свої стратегії; нарешті, фонди почнуть пропонувати купівлю своїх акцій у криптовалютах.

Інвестори, що тривалий час зневажливо ставилися до криптовалют, в 2021 масово змінили свою думку: все частіше вони виражають не емоційні, а прагматичні оцінки. І якщо раніше біткоїн нерідко ставав предметом гострих дискусій, то тепер він все частіше сприймається інвесторами просто як ще один вид активу, а це сприяє росту капіталізації всієї криптосфери.

Не варто забувати і про те, який вплив матиме російсько-українська війна для подальшого розвитку ринку приватного інвестування.

На даний момент залишається багато невідомих змінних: масштаб та тривалість протистояння; підсумковий обсяг та суворість санкцій. Всі ці питання матимуть економічні та фінансові наслідки. Фактичне відключення Росії від світової економіки вже веде до зростання цін на сировинні товари. Таке зростання, спричинене недоліком пропозиції, має два ключові наслідки. По-перше,

ослаблення попиту, оскільки реальна купівельна спроможність домогосподарств та підприємств знижується. По-друге, підвищується ризик стагфляції – низького зростання та високої інфляції, особливо у Європі. Економічне зростання сповільниться, а європейському Центробанку доведеться повільніше посилювати грошово-кредитну політику, ніж іншим центральним банкам. Все це призводить до тиску на євро та зростання курсу захисної валюти – швейцарського франка.

Ризики перебоїв у постачанні сировини підтримують волатильність на ринках акцій. Самі сировинні товари вже перебувають у стані дефіциту, а поточна геополітична напруга лише посилює потенціал зростання цін. Це зокрема стосується зернового ринку: будь-яке припинення постачання зерна з Чорноморського регіону сильно вплине на ціни і ще більше збільшить продовольчу інфляцію.

З регіональної та галузевої погляду інфляція сировинних товарів призводить до переміщення доходів від імпортерів до експортерів, створюючи вигоди, наприклад, для економіки Канади за рахунок Японії.

Нове протистояння між Росією та Заходом, очевидно, призведе до зростання державних витрат на озброєння у США та країнах Європи. Ці додаткові витрати створять нові робочі місця та галузі промисловості, а також прискорять розвиток інноваційних технологій, які часто приходять із військової сфери до цивільної. Крім того, це спричинить хвилю нових інвестицій. Якщо російський газ опиниться під заборонаю в Європі, то їй доведеться шукати нові джерела енергії. Найбільш ймовірними варіантами стануть атомна та вітрова енергія. І те, й інше може в перспективі замінити російські газопроводи, але вимагатиме величезних інвестицій у розвиток. Остання холодна війна була – принаймні до інфляційних 1970-х років – золотою ерою для Заходу, з повною зайнятістю та споживчим бумом. Цього разу конфлікт також може сприяти зростанню західних економік.

Варто зазначити той факт, що під час Першої світової війни Нью-Йоркську біржу було закрито приблизно на чотири місяці, а після відновлення її роботи акції впали на двадцять відсотків. Вторгнення Німеччини до Франції 1940 року призвело до падіння на двадцять шість відсотків на місяць. А після терористичних атак 11

вересня фінансові ринки відновили роботу лише через тиждень, і того дня індекс S&P 500 знизився майже на п'ять відсотків. За статистикою, незважаючи на короткострокові падіння, в середньому акції показують зростання через три місяці після геополітичного шоку, а у двох третинах випадків – уже за місяць. Імовірність підвищення цін на акції збільшується у міру того, як криза залишається у минулому.

Судячи з історії питання, падіння цін глобальних акцій на геополітичні побоювання – тимчасове явище. Тим не менш, інвесторам варто готуватися до підвищеної волатильності в такі періоди і зберігати достатню кількість активів з низьким рівнем ризику. Повністю йти з ринку все ж таки не варто, щоб не пропустити період відновлення, який може бути несподівано різким.

3.2 Рекомендації щодо управління ефективністю приватних інвестицій в сучасних умовах

Щодо надання рекомендацій, розпочнемо з обговорення публічного капіталу. За наведеними в другому розділі цифрами можна явно побачити, що цей сектор ринку є найприбутковішим, та до сих пір мав найбільший успіх. Проблема в тому, що вже зараз він сильно страждає від геополітичних проблем та інфляції та наразі важко точно передбачити, чи не погіршиться ситуація в найближчі кілька років, оскільки більшою мірою все залежить від результатів війни в Україні. Іншими словами, наразі інвестиції в публічний капітал є інвестиціями типу «Великий ризик – велика нагорода». Якщо інвестиція буде успішна, то прибуток з неї скоріш за все буде досить вражаючим, але існує дуже значний шанс найгіршого випадку. Найкращою стратегією є невеликі вкладення в компанії/підприємства, які кілька років підряд показують стабільний зріст, особливо в умовах сьогодення. Таким чином можна сильно підвищити шанс успіху.

За наявними даними та динамікою найбільш привабливим сектором для інвестування звичайно є публічний капітал, оскільки його основні показники значно перевищують показники всіх інших секторів протягом останніх п'яти років.

Проте, в наслідок глобалізації все ускладнюється складною економічною та геополітичною ситуацією в світі, які додають забагато нових випадкових змінних, які сильно ускладнюють формування будь-яких прогнозів. Першою проблемою є те, що існування COVID-19 ще не припинилося, й ніхто не може передбачити його потенційні погрози, що можуть бути викликані новими мутаціями. Друга, більш складна проблема – порушення основного світового ланцюга постачання через напад на територію України. Оскільки наша держава є дуже великим та впливовим експортером їжі та матеріалів, то увесь світ сильно відчуває наслідки закриття усіх морських та повітряних шляхів, що ведуть до нашої країни. Найбільший вплив ця ситуація має, звичайно, на ринок публічного капіталу, оскільки велика частина його постраждала через недостатню кількість поставок.

Щодо спеціалізації – після світової пандемії COVID-19 дуже великого успіху добилися фармацевтичні компанії, і в найближчому майбутньому їх показники росту скоріш за все залишаться такими самими або навіть посиляться, оскільки коронавірус все ще існує, а тому в них інвестується величезна кількість грошей для розробки нових версій вакцин або ліків від COVID-19.

Далі перейдемо до нерухомості. Як вже було зазначено, на даному етапі це є найстабільніший сектор ринку. Головним недоліком є той факт, що його прибутковість є не настільки великою, як багато прибутковість публічного капіталу або природних ресурсів, проте низькі ризики більш ніж компенсують цей недолік. Інвестиції в нерухомість наразі можна назвати повною протилежністю інвестиціям в публічний капітал, оскільки на відміну від попередніх, вкладення в нерухомість майже гарантовано приносять стабільний дохід, навіть якщо його значення не є дуже вражаючими. Проте це не означає, що їх результативність є поганою – зовсім навпаки, просто вона не може змагатися с прибутковістю публічного капіталу та природних ресурсів. Крім того, як вже обговорювалось, вплив глобалізації є не таким великим, як в інших секторах, оскільки нерухомість менше залежить від регулярних поставок матеріалів, а також більше направлена на внутрішній ринок. Щодо найпривабливішого регіону, то ним звичайно є північно-американський континент, оскільки там цінність сектору нерухомості росте найшвидше. Що

стосується конкретних цілей інвестицій, за проаналізованими даними видно, що найцікавішими зараз є багатоповерхові будинки та індустріальна нерухомість.

Тому найкращий вихід – уникати необдуманих дій на ринку, тому що продажі, спричинені страхом, рідко бувають вдалими. Але ця порада підходить лише у випадку, коли ніщо не загрожує стабільності самого ринку.

Тепер поговоримо про публічні борги. Світова пандемія виявилася для них справжнім тестом – більшість вірила в те, що цей клас активів сильно постраждає від падіння економіки, але його результативність довела зворотнє. Продовжилася сильна результативність. Публічні борги дозволяють досягти задовільного результату без зайвих ризиків, викликаних переміщенням активів. Крім того, одна з головних особливостей сектору публічних боргів – це висока гнучкість. Інвестування в публічний борг надає можливість спробувати велику кількість різних стратегій з різними співвідношеннями ризику та результатів, тому інвестори можуть змінити своє портфоліо під свої необхідності.

Останніми розглянемо інфраструктуру та природні ресурси. Як вже було сказано, природні ресурси наразі є другим за прибутковістю видом активів для приватних інвесторів. Проблема полягає в тому, що, знову ж таки, вторгнення Росії в Україну сильно змінило ситуацію та майбутнє ринку. У зв'язку з новими санкціями та новим курсом заходу на поступову відмову від нафти, газу та вуглю майбутнє ринку природних ресурсів передбачити дуже важко. Єдине, що можна сказати з великою впевненістю – це те, що сильно збільшиться попит на ресурси, необхідні для видобування «зеленої» енергії, як, наприклад, літій. Інфраструктура, з іншого боку, показала не найкращі результати в минулому році, особливо порівняно з 2020 роком. До цього також варто додати сильні зміни в попиті на різні інфраструктурні активи через нові глобальні тренди, збільшення важливості догляду за довкіллям та ефективності використання технологічних засобів. Таким чином, у той час, як незважаючи на великі зміни у світі, у ринку природних ресурсів все ще є великий потенціал, ринок інфраструктури залишає бажати більшого, як стосовно його результативності, так й стабільності.

Чим сильніше зростають ринки, тим вищий оптимізм інвесторів. Найчастіше вони приймають рішення, озираючись на історичні показники та виділяючи кошти на стратегії, які у минулому показали себе особливо добре. Тому важливо пам'ятати, що різка зміна зовнішніх умов – від інфляції до відсоткових ставок – не найкращий час для таких рішень.

Незважаючи на те, що Росія – дуже невелика частина світового ВВП (2%) та ринків капіталу (0,2%), події в ній здатні розійтися колами по всій світовій економіці. Згуртований навколо України світ так чи інакше впорається, заплативши ціну за відмову від російських нафти і газу, замінивши вибулі потужності, знявши частину санкцій із вчорашніх погань на кшталт Ірану. А ось перспективи повернення компаній Росії у світову економіку на той же рівень і в тому ж складі виглядають дедалі слабшими.

Враховуючи поточну ситуацію (жорсткість фінансової політики, зростання відсоткових ставок та витрат на персонал), велика ймовірність, що прибуток локомотивів ринку вже досяг піка. Це підвищує привабливість у 2022 році активного вибору акцій у порівнянні з пасивним інвестуванням.

Сприяння інвестиціям у стійкість, балансування стимулів між інфраструктурою та промисловістю та вирішення проблем реалізації планів відновлення вимагають узгодженого політичного підходу. На стратегічному рівні плани розвитку або промислової політики повинні визначати ступінь, в якому компанії різних галузей слід спонукати до перебалансування міжнародних виробничих мереж для підвищення стійкості стресу ланцюжків поставок (з точки зору компанії) і більшої соціально-економічної стійкості до стресів (з точки зору країни). Вони також повинні стимулювати заохочення та полегшення інвестицій у промисловість, необхідних для забезпечення взаємодоповнюваності з витратами на інфраструктуру.

Зберігаються побоювання щодо екологічності та реального впливу фінансових продуктів стійких інвестицій, фондовому ринку необхідно підвищити довіру щодо нього шляхом підвищення прозорості. Фонди повинні представляти звітність не лише з екологічних, соціальних та управлінських питань, а й про вплив

на клімат. Важливо, що з максимального на стійкий розвиток необхідно інвестувати більше коштів у країни, що розвиваються, і країни з перехідною економікою. Тим не менш, швидке зростання ринку стійких інвестицій підтверджує його потенціал поповнення дефіциту фінансування.

Таким чином, у даному розділі ми встановили, що зараз як ніколи сильно проявляються негативні сторони глобалізації, як можна побачити на прикладі того, що вторгнення Росії на територію України призводить до значного погіршення економічної ситуації в більшості країн світу. Найбільше страждають ринки споживань та виробництва, а також природних ресурсів, оскільки багато країн почали шукати альтернативні шляхи енергопостачання у зв'язку з необхідністю позбутися російського впливу. Проте, наприклад, ринок нерухомості не зазнав особливої шкоди від сучасних світових подій, оскільки вплив глобалізації на нього є, напевно, найнижчим, тому в найближчому майбутньому він та ринок публічних боргів будуть скоріш за все найстабільнішими. Було встановлено, що судячи з історії питання, падіння цін глобальних акцій на геополітичні побоювання – тимчасове явище. Тому інвесторам варто готуватися до підвищеної волатильності в такі періоди і зберігати достатню кількість активів з низьким рівнем ризику.

І на завершення варто додати, що чим сильніше зростають ринки, тим вищий оптимізм інвесторів. Найчастіше вони приймають рішення, озираючись на історичні показники та виділяючи кошти на стратегії, які у минулому показали себе особливо добре. Важливо пам'ятати, що різка зміна зовнішніх умов – від інфляції до відсоткових ставок – не найкращий час для таких рішень.

ВИСНОВКИ

Таким чином, зробимо короткі висновки по кожному із виконаних нами завдань, поставлених для досягнення мети даної курсової роботи.

У першому розділі було досліджено сучасні визначення інвестицій та їх класифікація, розкрито поняття приватних інвестицій та було їх розглянуто за об'єктами вкладень, а також було охарактеризовано фінансову глобалізацію в контексті приватних інвестицій. Встановлено, що інвестиції — це довгострокові вкладення капіталу в різні сфери економіки, інфраструктуру, соціальні програми, охорону довкілля як у країні, так і за кордоном. У сучасній ринковій економіці значна частина інвестицій – це фінансові інвестиції. Існує безліч різних класифікацій, зокрема класифікують так: безризикові, за рівнем допустимого ризику, за рівнем критичного ризику, за рівнем катастрофічного ризику. За джерелами коштів фінансування виділяють інвестиції, що здійснюються на основі власних фінансових ресурсів, позикових та інших залучених коштів. Класифікація форм (видів) інвестицій дозволяє організації (підприємству) ефективніше управляти інвестиційним портфелем.

Було встановлено також і те, що приватні інвестиції – це насамперед спосіб вкладення свого капіталу для одержання прибутку. Під такими капіталовкладеннями розуміється частка статутного капіталу, пай, акції підприємства. Вкладати кошти можуть як прості громадяни та зацікавлені юридичні особи. Приватні інвестиції за об'єктом вкладення поділяються на: венчурні, реальні, фінансові, спекулятивні. Говорячи про управління ефективністю інвестиційної діяльності, було встановлено, що пріоритетний показник ефективності інвестицій – це беззаперечно розмір прибутків від інвестиційної діяльності. З цієї точки зору на інвестиції можна дивитися як на спосіб перетворення заощаджень в капітал.

Було з'ясовано і те, що чільна роль процесу фінансової глобалізації підтверджується випереджальними темпами зростання прямих іноземних інвестицій порівняно з темпами зростання транскордонних потоків капіталу.

Фінансова глобалізація характеризується охопленням більшої кількості країн та орієнтацією насамперед зі сторони розвитку фінансових відносин та розширення фінансових ринків.

У другому розділі було проведено аналіз потенційних об'єктів приватних інвестицій за їх успіхом та розвитком за останні роки в умовах сучасного ринку та узагальнено, що в 2021 році публічні ринки відновились після року потрясінь, викликаних світовою пандемією, яка заважала збору коштів та заключенню договорів. Сбір коштів піднявся до рекордного рівня, зріст спостерігався в усіх класах активів та географічних регіонах, а договорів було заключено на більш ніж 3,5 трильйона доларів США за класами активів. Було встановлено, що загальний об'єм активів під управлінням на публічних ринках досягнув рекордного високого рівня розміром 9,8 трильйона доларів США на 30 червня 2021 року, порівнюючи з 7,4 трлн. дол. США за рік до того. За останні роки більшість інвестиційної активності, що стосується публічного капіталу здійснювалася в сферах запровадження продуктів та послуг для бізнесів та споживачів, а також в сфері інформаційних технологій, що загалом склало приблизно дві-третьє загального об'єму укладених угод за останній рік. Було досліджено, що крок за кроком, нерухомість змогла вирівнятися після жорсткого падіння в зборі коштів, укладенні угод та оцінці в 2020 році. Під час першої та другої хвилі світової пандемії невпевненість в майбутньому сильно уповільнила активність. Після деякого прояснення ситуації в 2021 році, інвестори повернулися до даного сектору та підвищили активність.

Було досліджено, що за наявними даними та динамікою найбільш привабливим сектором для інвестування звичайно є публічний капітал, оскільки його основні показники значно перевищують показники всіх інших секторів протягом останніх п'яти років. Проте, внаслідок глобалізації все ускладнюється складною економічною та геополітичною ситуацією в світі, які додають забагато нових випадкових змінних, які сильно ускладнюють формування будь-яких прогнозів. Першою проблемою є те, що існування COVID-19 ще не припинилося, й ніхто не може передбачити його потенційні погрози, що можуть бути викликані

новими мутаціями. Друга, більш складна проблема – порушення основного світового ланцюга постачання через напад на територію України. Оскільки наша держава є дуже великим та впливовим експортером їжі та матеріалів, то увесь світ сильно відчуває наслідки закриття усіх морських та повітряних шляхів, що ведуть до нашої країни. Найбільший вплив ця ситуація має, звичайно, на ринок публічного капіталу, оскільки велика частина його постраждала через недостатню кількість поставок.

У третьому розділі було визначено види приватних інвестицій, які є найбільш привабливими в умовах фінансової глобалізації, а також надано рекомендації щодо найпривабливіших об'єктів приватного інвестування в сучасних умовах. Дослідили, що зараз як ніколи сильно проявляються негативні сторони глобалізації, як можна побачити на прикладі того, що вторгнення Росії на територію України призводить до значного погіршення економічної ситуації в більшості країн світу. Найбільше страждають ринки споживань та виробництва, а також природних ресурсів, оскільки багато країн почали шукати альтернативні шляхи енергопостачання у зв'язку з необхідністю позбутися російського впливу. Проте, наприклад, ринок нерухомості не зазнав особливої шкоди від сучасних світових подій, оскільки вплив глобалізації на нього є, напевно, найнижчим, тому в найближчому майбутньому він та ринок публічних боргів будуть скоріш за все найстабільнішими. Було встановлено, що судячи з історії питання, падіння цін глобальних акцій на геополітичні побоювання – тимчасове явище. Найкращий вихід – уникати необдуманих дій на ринку приватних інвестицій. Таким чином, резюмуючи, найпривабливішим з усіх видів активів для приватних інвестицій на даному етапі розвитку суспільства варто, скоріш за все, назвати ринок нерухомості, через його високу стабільність, ефективність та меншу залежність від глобальних подій.

Підсумовуючи, усі завдання роботи були виконані, а мета, що полягала в розкритті поняття «приватні інвестиції» в контексті сучасних міжнародних економічних відносин, розробці й науковому обґрунтуванні управлінської ефективності приватних інвестицій в умовах фінансової глобалізації, - досягнута.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналітична компанія PitchBook “How Inflation, Monetary Tightening, and Volatility Are Impacting PE and VC”, 2022 р. URL: [https://files.pitchbook.com/website/files/pdf/Analyst Note How Inflation Monetary Tightening and Volatility Are Impacting PE and VC.pdf](https://files.pitchbook.com/website/files/pdf/Analyst_Note_How_Inflation_Monetary_Tightening_and_Volatility_Are_Impacting_PE_and_VC.pdf)
2. База даних аналітичної компанії Preqin, 2022 р. URL: <https://www.preqin.com/data/our-data>
3. Банк Scotiabank “China’s Economic Outlook 2022-2023”, 2022 р. URL: <https://www.scotiabank.com/ca/en/about/economics/economics-publications/post.other-publications.international-economics.asia-pacific.china-s-economic-outlook-2022-23--april-21--2022-.html>
4. Беренс В., Хавренюк П.М. Керівництво з оцінки ефективності інвестицій / пер. з англ. перераб. і додатк. Одеса: АТЗТ Інтерекспорт, ІНФРА-О., 1995. 350 с.
5. Бернар І., Колі Ж.-К. Тлумачний економічний та фінансовий словник / пер. з фр. М.: Международные отношения, 1994 р.
6. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва. – Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2018. 398 с.
7. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. / Борщ Л. М., Герасимова С. В. Київ: Знання, 2017. 685 с.
8. Гальчинський А. Інвестиції: практика та досвід. Аналіз. Прогнози. Коментарі. Видавець ТзОВ «ДКС-Центр», 2015. № 18 (99)
9. Гітман Л., М. Джонк. Основи інвестування. / пер. з англ. Київ: Основи, 2015. 110 с
10. Гладка У. Інвестиційна діяльність та її державне регулювання. Регіональна економіка. 2019. №2
11. Денисенко М.П., Черваньов М.П. Основи інвестиційної діяльності. Київ: Алерта, 2019. 338 с.

12. Долінський Л.Б. Кредитно-інвестиційна діяльність банківських установ: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / Долінський Леонід Борисович, канд. екон. наук, доц., проф. каф. екон. кібернетики Ун-т держ. фіск. служби України ; Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 390 с.
13. Дослідження компанії по наданню послуг в сфері нерухомості CBRE, 2022 р. URL: <https://www.cbre.com/insights#sort=%40publishdate%20descending>
14. Дослідницькі звіти аналітичної компанії Burgiss, 2022 р. URL: <https://www.burgiss.com/exclusive-research-reports-for-burgiss-clients>
15. Затонацька Т.Г. Бюджетно-податкове регулювання інвестиційної діяльності в Україні: монографія. Київ: Задруга, 2012. 299 с.
16. Кейнс Дж. Загальна теорія зайнятості, відсотка та грошей. Харків, 2020. 127 с.
17. Консалтингова компанія McKinsey & Company “McKinsey’s Private Markets Annual Review”, 2022 р. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/private-equity-and-principal-investors/our-insights/mckinseys-private-markets-annual-review>
18. Корж М.А. Пряме іноземне інвестування в умовах фінансової глобалізації. Фінанси України. 2011. №12
19. Кулішов В.В. Сучасні проблеми глобальної економіки. Інноваційна економіка: всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2013. № 3
20. Литвин О.В. Вдосконалення методики комплексного оцінювання та моніторингу ефективності інвестиційної політики держави. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2019. №. 51
21. Мішина Д.В. Взаємозв'язок інвестицій та економічного зростання: ретроспективний аналіз. Економіка та підприємництво. 2020. №7 (36)
22. Орлова Н. С., Максимова Т. В. Формування інвестиційної політики країни в умовах сталого розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 24.

23. Офіційний сайт Європейської Комісії “REPowerEU: A plan to rapidly reduce dependence on Russian fossil fuels and fast forward the green transition”, 2022 р. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131
24. Примостка Л.О. Фінансова глобалізація: сутність, форми прояву, наслідки. Фінанси, облік і аудит. 2018. № 18. С. 56-70.
25. Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії: Указ Президента України; Положення від 19.02.1994 № 55/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55/94#Text>
26. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
27. Про Концепцію регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 1995 р. № 384. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384-95-%D0%BF>.
28. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр#Text>
29. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України; Стратегія від 14.09.2020 № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>
30. Самуельсон Пол А., Вільям Д. Нордгауз Макроекономіка. / пер. з англ. за наук. ред. С. Панчишина. Київ: Основи, 2019. 214 с.
31. Світова Федерація Бірж “FY 2021 Market Highlights v3”, 2022 р. URL: <https://www.world-exchanges.org/storage/app/media/FY%202021%20Market%20Highlights%20v3.pdf>
32. Чорна М.В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства: монографія / М.В. Чорна, С.В. Глухова. Харків: ФОП Шейніна О.В., 2020. 210 с.

33. Шарп У., Александер Г., Бейлі Дж. Інвестиції. / пер. з англ. Одеса: АТЗТ Інтерекспорт, ІНФРА-О. 1999. 300 с.
34. Шевчук В.Я. Основи інвестиційної діяльності / В.Я. Шевчук, П.С. Рогожин. Київ: Генеза, 1997. 384 с.
35. Штулер І.Ю., Сержанов В.В. Державна політика залучення інвестицій у стратегії розвитку національних економік. Науковий вісник Ужгородського національного університету. *Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. № 16(2)
36. BBC News “China and Taiwan: A really simple guide”, 2022 р. URL: <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-59900139>
37. Standard & Poor's. URL: <https://www.spglobal.com/ratings/en/>
38. The Global Competitiveness Report // World Economic Forum. URL: <http://www3.weforum.org/docs>

ДОДАТКИ

Додаток А

Види інвестицій та їх характеристика за різними ознаками

Ознака	Види інвестицій та їх характеристика
За об'єктами вкладення коштів	Реальні - сукупність вкладень у реальні економічні активи: матеріальні ресурси (елементи фізичного капіталу, інші матеріальні активи) та нематеріальні активи (науково-технічна, інтелектуальна продукція і т.д.). Найважливіша складова реальних інвестицій, інвестиції, що здійснюються у формі капітальних вкладень, так звані капіталоутворюючі інвестиції або реальні інвестиції у вузькому значенні слова); Фінансові - вкладення коштів у різні фінансові активи - цінні папери, паї та пайові участі, банківські депозити тощо.
За галузевою ознакою	Інвестиції в промисловість (паливну, енергетичну, хімічну, нафтохімічну, харчову, легку, деревообробну та целюлозно-паперову, машинобудування та металообробку, чорну та кольорову металургію та ін.); сільське господарство; будівництво; транспорт та зв'язок; торгівлю та громадське харчування та ін.
За роллю і місцем в процесі інвестиційної діяльності	Матеріальні (майнові) - вкладення у будівлі, споруди, обладнання, пристрої, інструмент, інвентар та ін; Нематеріальні — вкладення у проведення компаній за наймом та підготовкою кадрів, у наукові дослідження, розробку реклами, придбання патентних, ліцензійних прав, прав на участь в управлінні іншими фірмами тощо.
За повнотою охоплення життєвого циклу продукту	Що охоплюють повний життєвий цикл продукту; Охоплюють окремі елементи життєвого циклу (наукові дослідження, проектно-конструкторські розробки, розширення та реконструкція діючого виробництва, організація випуску нової продукції, утилізація виробництва, тощо.).
За метою інвестування	Прямі - вкладення статутні капітали організацій (фірм, підприємств) з метою встановлення безпосереднього контролю та управління об'єктом інвестування. Вони спрямовані на розширення сфери впливу, забезпечення майбутніх фінансових інтересів, а не лише отримання доходу; Портфельні - кошти, вкладені в економічні активи з метою отримання доходу (у формі приросту ринкової вартості об'єктів інвестування, дивідендів, відсотків, інших грошових виплат) та диверсифікації ризиків. Вони являють собою купівлю акцій, що не дають право вкладникам впливати на функціонування організацій та становлять менше 10% у загальному акціонерному капіталі організації, а також облігацій, векселів та інших боргових цінних паперів власного та позикового капіталу.
За характером участі в інвестуванні	Прямі - припускають безпосередню участь інвестора у виборі об'єктів інвестування та вкладення коштів; Непрямі — інвестиції, що реалізуються через посередника (послуги більш компетентних осіб, наприклад, інвестиційних фондів та інших фінансових компаній).

Інвестиції, що здійснюються у формі капітальних вкладень	<p>Оборонні - спрямовані на зниження ризику придбання сировини, комплектуючих виробів, на утримання рівня цін, захист від конкурентів тощо;</p> <p>Наступальні - обумовлені пошуком нових технологій та розробок з метою підтримки високого науково-технічного рівня виробленої продукції (робіт, послуг); Соціальні - метою є покращення умов праці персоналу;</p> <p>Обов'язкові — необхідність їх пов'язана із задоволенням державних вимог щодо екологічних стандартів, безпеки продукції, інших умов діяльності, які не можуть бути забезпечені за рахунок лише удосконалення менеджменту;</p> <p>Представницькі – спрямовані на підтримання престижу організації (підприємства).</p>
В залежності від спрямованості дій	<p>Нетто-інвестиції (початкові) - вклади, що здійснюються, наприклад, при придбанні чи підставі організації (Підприємства);</p> <p>Екстенсивні – спрямовані на розширення виробничого потенціалу;</p> <p>Реінвестиції - вкладення інвестиційних коштів, що вивільнилися, в купівлю або виготовлення нових засобів виробництва;</p> <p>Брутто-інвестиції - сукупні вклади, що охоплюють нетто-інвестиції та реінвестиції</p>
Інвестиції, що здійснюються у формі капітальних вкладень (згідно теорії економічного аналізу)	<p>Інвестиції, що спрямовуються на заміну обладнання, зношеного фізично та/або морально;</p> <p>Інвестиції на модернізацію обладнання (мета - зниження витрат виробництва, підвищення якості продукції);</p> <p>Інвестиції у розширення виробництва (збільшення випуску товарів для ринків, що сформувалися в рамках існуючих виробництв при розширенні попиту на продукцію або перехід випуск нових видів продукції);</p> <p>Інвестиції на диверсифікацію (пов'язані із зміною номенклатури продукції, виробництвом нових її видів, організацією нових ринків збуту);</p> <p>Стратегічні інвестиції (спрямовані на запровадження досягнень науково-технічного прогресу, підвищення конкурентоспроможності продукції, зниження господарських ризиків).</p>
За формами власності	<p>Приватні (недержавні) - вкладення коштів приватних інвесторів: громадян та організацій (підприємств) недержавної форми власності;</p> <p>Державні - вкладення, що здійснюються державними органами управління, а також організаціями (підприємствами) державної форми власності;</p> <p>Іноземні - вкладення коштів іноземних громадян, фірм, організацій, країн;</p> <p>Спільні (змішані) - вкладення, що здійснюються суб'єктами цієї країни та іноземних держав.</p>
За регіональною ознакою	<p>Внутрішні (національні) - вкладення коштів у об'єкти інвестування усередині цієї країни;</p> <p>Інвестиції за кордоном - вкладення коштів в об'єкти інвестування, розміщені за межами цієї країни</p>
Залежно від сфери вкладення коштів у організації	<p>Виробничі - вкладення, спрямовані безпосередньо на розвиток виробництва;</p> <p>Невиробничі - вкладення, спрямовані на розвиток соціальної інфраструктури організації (підприємства).</p>
За періодом інвестування	<p>Короткострокові (до одного року);</p> <p>Середньострокові (від одного до трьох років);</p> <p>Довгострокові (понад три роки).</p>

Додаток Б

Збір коштів публічних ринків за 2021 рік

Джерело: побудовано автором на основі даних компанії Preqin

		Публічні ринки	Публічний капітал	Нерухомість	Публічний борг	Природні ресурси та інфраструктура
Північна Америка	Загалом, млрд \$	688,8	400,4	119,6	123,4	45,5
	2020-21, млрд \$	122,3	79,3	38,8	13,4	-9,2
	Зміни за рік, %	21,6	24,7	48,0	12,2	-16,8
Європа	Загалом, млрд \$	293,1	134,1	28,2	56,7	74,1
	2020-21, млрд \$	42,5	15,8	-13,5	5,6	34,6
	Зміни за рік, %	16,9	13,3	-32,3	10,9	87,7
Азія	Загалом, млрд \$	147,7	111,7	20,2	9,2	6,6
	2020-21, млрд \$	17,1	17,6	0,9	-0,8	-0,6
	Зміни за рік, %	13,1	18,7	4,8	-7,9	-8,6
Решта світу	Загалом, млрд \$	54,7	33,5	7,5	2,7	10,9
	2020-21, млрд \$	12,5	11,5	0,2	0,0	0,8
	Зміни за рік, %	29,7	52,4	2,4	-0,1	8,1
Глобально	Загалом, млрд \$	1184,3	679,9	175,5	192,0	137,1
	2020-21, млрд \$	194,4	124,3	26,4	18,2	25,7
	Зміни за рік, %	19,7	22,4	17,7	10,5	23,0